

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 14.2.2013
COM(2013) 71 final

2013/0045 (CNS)

Wniosek

DYREKTYWA RADY

**w sprawie wdrożenia wzmocnionej współpracy w dziedzinie podatku od transakcji
finansowych**

{SWD(2013) 28 final}

{SWD(2013) 29 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

1.1. Informacje ogólne i tło historyczne

Niedawny globalny kryzys gospodarczy i finansowy miał poważne skutki dla naszych gospodarek i finansów publicznych. Do kryzysu gospodarczego w znacznej mierze przyczynił się sektor finansowy, natomiast koszty tego kryzysu ponieśli ogólnie obywatele Europy i rządy. W Europie i na arenie międzynarodowej istnieje całkowita zgodność co do tego, że sektor finansowy powinien wykazywać większe zaangażowanie, biorąc pod uwagę koszty przezwyciężania kryzysu i obecne zaniżone opodatkowanie tego sektora. Niektóre państwa członkowskie podjęły już różne działania w obszarze opodatkowania sektora finansowego.

W związku z powyższym dnia 28 września 2011 r. Komisja zgłosiła wniosek dotyczący dyrektywy Rady w sprawie wspólnego systemu podatku od transakcji finansowych (PTF) i zmieniającej dyrektywę 2008/7/WE¹. Podstawę prawną proponowanej dyrektywy Rady stanowił art. 113 TFUE, ponieważ Komisja zaproponowała przepisy dotyczące harmonizacji ustawodawstw odnoszących się do podatków od transakcji finansowych, w zakresie niezbędnym do zapewnienia właściwego funkcjonowania wewnętrznego rynku transakcji na instrumentach finansowych oraz uniknięcia zakłóceń konkurencji. Wspomniana podstawa prawna zaleca, aby Rada stanowiła jednomyślnie i zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Komitetem Ekonomiczno-Społecznym.

Głównymi celami tego wniosku były:

- harmonizacja ustawodawstwa dotyczącego podatku pośredniego od transakcji finansowych w zakresie niezbędnym do zapewnienia właściwego funkcjonowania wewnętrznego rynku transakcji na instrumentach finansowych oraz uniknięcia zakłóceń konkurencji pomiędzy instrumentami finansowymi, podmiotami oraz rynkami w Unii Europejskiej; a równocześnie
- zapewnienie sprawiedliwego i znacznego udziału instytucji finansowych w ponoszeniu kosztów ostatniego kryzysu i zapewnienie równego statusu tego sektora w porównaniu z innymi sektorami z podatkowego punktu widzenia²; oraz
- stworzenie odpowiednich środków zniechęcających do zawierania transakcji, które nie zwiększają efektywności rynków finansowych, i tym samym uzupełnienie środków regulacyjnych w celu uniknięcia przyszłych kryzysów.

Ze względu na wyjątkowo wysoką mobilność większości transakcji podlegających ewentualnemu opodatkowaniu, nadal ważne jest, aby unikać zakłóceń spowodowanych wprowadzanymi

¹ COM(2011) 594 final.

² Instytucje finansowe bezpośrednio lub pośrednio skorzystały w dużej mierze z działań ratunkowych i gwarancyjnych, które były (pre-)finansowane z kieszeni podatków europejskich w latach 2008-2012. Wspomniane działania oraz słabnąca działalność gospodarcza, której powodem była szerząca się niepewność co do stabilności ogólnego systemu gospodarczego i finansowego, doprowadziły do pogorszenia się bilansu finansów sektora publicznego w Europie o ponad 20 % PKB. Ponadto większość usług finansowych i ubezpieczeniowych jest zwolniona z podatku VAT.

jednostronnie przez państwa członkowskie przepisami podatkowymi. Wyłącznie poprzez działania na poziomie UE można uniknąć rozdrobnienia rynków finansowych w różnych obszarach działalności i w ujęciu transgranicznym oraz wśród produktów i podmiotów, a także zapewnić równe traktowanie instytucji finansowych w UE i w rezultacie właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Stworzenie wspólnego systemu opodatkowania transakcji finansowych w UE zmniejsza ryzyko wystąpienia zakłóceń na rynkach wynikających z delokalizacji działalności gospodarczej z powodu podatków. Ponadto wspomniany wspólny system może również zapewnić neutralność podatkową poprzez szeroko zakrojoną harmonizację, obejmując w szczególności bardzo mobilne produkty takie jak instrumenty pochodne, przemieszczające się podmioty oraz rynki, przyczyniając się w ten sposób do mniejszego podwójnego opodatkowania czy nawet podwójnego nieopodatkowania.

W związku z tym wniosek zakładał harmonizację podatków od transakcji finansowych w państwach członkowskich w celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania jednolitego rynku, a także określał zasadnicze cechy wspólnego systemu PTF o szerokiej podstawie opodatkowania w UE.

Mniej więcej od czasu pierwotnego wniosku Komisji za harmonizacją podatków przemawiały kolejne wydarzenia: w dniu 1 sierpnia 2012 r. Francja wprowadziła podatek krajowy od niektórych transakcji finansowych, natomiast Hiszpania, Włochy i Portugalia zapowiedziały niedawno wprowadzenie podobnych podatków krajowych, z tym że o różnym zakresie, stawkach i cechach technicznych.

W dniu 23 maja 2012 r. Parlament Europejski wydał pozytywną opinię³ na temat pierwotnego wniosku Komisji. Przychylnie do wniosku ustosunkował się w dniu 29 marca 2012 r. Komitet Ekonomiczno-Społeczny⁴. Również Komitet Regionów pozytywnie zaopiniował wniosek w dniu 15 lutego 2012 r.⁵

Wniosek i jego warianty były szczegółowo omawiane na posiedzeniach Rady, które rozpoczęły się podczas polskiej prezydencji w UE i były kontynuowane w trybie przyspieszonym podczas duńskiej prezydencji⁶, jednak nie uzyskały one wymaganego jednomyślnego poparcia ze względu na podstawowe i niemożliwe do przezwyciężenia różnice między państwami członkowskimi.

Podczas posiedzeń Rady w dniach 22 czerwca i 10 lipca 2012 r. potwierdzono, że utrzymują się zasadnicze różnice w opiniach w odniesieniu do potrzeby ustanowienia wspólnego systemu PTF na poziomie UE oraz że zasada zharmonizowanego podatku od transakcji finansowych nie zyska w najbliższej przyszłości jednomyślnego poparcia w Radzie.

Z powyższego wynika, że Unia jako całość nie będzie mogła zrealizować w rozsądnym terminie celów wspólnego systemu PTF omawianego w Radzie na podstawie pierwotnego wniosku Komisji.

Na podstawie wniosków sformułowanych przez jedenaście państw członkowskich: Belgię, Niemcy, Estonię, Grecję, Hiszpanię, Francję, Włochy, Austrię, Portugalię, Słowenię i Słowację, Komisja

³ P7_TA-(2012)0217.

⁴ ECO/321 – CESE 818/2012 (OJ C 181, 21.6.2012, s. 55).

⁵ CDR 332/2011 (OJ C 113, 18.4.2012, s. 7).

⁶ PTF pojawił się po raz pierwszy w porządku obrad Rady ds. Gospodarczych i Finansowych w dniu 8 listopada 2011 r., a następnie w programie trzech kolejnych posiedzeń w marcu, czerwcu i lipcu 2012 r. W okresie od grudnia 2011 r. do czerwca 2012 r. Grupa Robocza do Spraw Podatkowych (opodatkowanie pośrednie) działająca przy Radzie poświęciła temu zagadnieniu siedem posiedzeń.

przedłożyła wniosek⁷ do Rady w sprawie zgody na wzmocnioną współpracę w dziedzinie podatku od transakcji finansowych.

Wszystkie państwa członkowskie stwierdziły w swoich wnioskach, że zakres i cele wniosku ustawodawczego Komisji dotyczącego wzmocnionej współpracy powinny opierać się na pierwotnym wniosku Komisji w sprawie PTF. Ponadto wspomniane państwa członkowskie odniosły się również do potrzeby zapobieżenia działaniom związanych z uchylaniem się od płacenia podatków, zakłóceń oraz przenoszenia do innych jurysdykcji.

Obecny wniosek w sprawie dyrektywy dotyczy wdrożenia wzmocnionej współpracy w obszarze PTF zgodnie z upoważnieniem Rady z dnia 22 stycznia 2013 r., wydanego w następstwie zgody udzielonej przez Parlament Europejski w dniu 12 grudnia 2012 r.

W świetle nowo zaistniałej sytuacji dotyczącej wzmocnionej współpracy wspomniany wyżej wniosek Komisji z 2011 r. staje się bezprzedmiotowy i w związku z tym Komisja zamierza go wycofać.

Wniosek Komisji dotyczący decyzji Rady w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej z dnia 29 czerwca 2011 r.⁸ zmieniony w dniu 9 listopada 2011 r.⁹ stanowi, że część dochodów z PTF stanowi zasoby własne budżetu UE. Oznaczałoby to, że odpowiednio zredukowane zostałyby zasoby własne oparte na DNB pochodzące od uczestniczących państw członkowskich.

1.2. Cele wniosku

Ogólne cele niniejszego wniosku są zbieżne z celami pierwotnego wniosku Komisji z 2011 r. Trwający globalny kryzys gospodarczy i finansowy miał poważny wpływ na gospodarki i finanse publiczne w UE. Do kryzysu gospodarczego w znacznej mierze przyczynił się sektor finansowy, natomiast koszty tego kryzysu ponieśli ogólnie obywatele Europy i rządy. Choć sektor finansowy składa się z wielu różnorodnych podmiotów rynkowych, przez ostatnie dwie dekady wykazywał wysoką rentowność, która częściowo mogła być wynikiem (jawnej lub ukrytej) siatki bezpieczeństwa zapewnionej przez rządy, połączonej z regulacją systemu finansowego i zwolnieniem z podatku VAT.

W tej sytuacji niektóre państwa członkowskie zaczęły wdrażać dodatkowe formy opodatkowania sektora finansowego, natomiast inne państwa członkowskie posiadały już specjalne systemy opodatkowania transakcji finansowych. Obecna sytuacja prowadzi do następujących niepożądanych skutków:

- rozdrobnienia sposobów traktowania opodatkowania na rynku wewnętrznym usług finansowych – biorąc pod uwagę coraz większą liczbę wprowadzanych nieskoordynowanych krajowych środków podatkowych – z wynikającymi z tego ewentualnymi zakłóceniami konkurencji między instrumentami, podmiotami i

⁷ COM(2012) 631 final/2.

⁸ COM(2011) 510 final.

<https://webgate.ec.testa.eu/docfinder/extern/aHR0cDovLw==/ZXVyLWxleC5ldXJvcGEuZXU=/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0510:FIN:PL:PDF>

⁹ COM(2011) 739 final.

<https://webgate.ec.testa.eu/docfinder/extern/aHR0cDovLw==/ZXVyLWxleC5ldXJvcGEuZXU=/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0739:FIN:PL:PDF>

rynkami finansowymi w Unii Europejskiej oraz podwójnym opodatkowaniem lub podwójnym nieopodatkowaniem;

- braku sprawiedliwego i znacznego udziału instytucji finansowych w ponoszeniu kosztów ostatniego kryzysu i braku zapewnienia równego statusu tego sektora w porównaniu z innymi sektorami z podatkowego punktu widzenia;
- nieprzyczynianie się polityki opodatkowania do zapewnienia środków zniechęcających do zawierania transakcji, które nie zwiększają efektywności rynków finansowych, a mogą jedynie skierować opłaty z niefinansowych sektorów gospodarki do instytucji finansowych i w ten sposób uruchomić nadmierne inwestycje w rodzaju działalności, które nie sprzyjają dobrobytowi, a także nieprzyczynianie się tej polityki wraz z obecnymi środkami regulacyjnymi i środkami nadzoru do unikania przyszłych kryzysów w sektorze usług finansowych.

Wdrożenie wspólnego systemu podatku od transakcji finansowych w wystarczającej liczbie państw członkowskich przyniosłoby natychmiastowe konkretne korzyści we wszystkich trzech kwestiach wymienionych powyżej w odniesieniu do transakcji finansowych objętych wzmocnioną współpracą. W związku z tymi kwestiami poprawiłaby się pozycja uczestniczących państw członkowskich pod względem ryzyka delokalizacji, dochodów podatkowych i efektywności rynków finansowych i unikania podwójnego opodatkowania lub nieopodatkowania.

W decyzji upoważniającej do podjęcia wzmocnionej współpracy stwierdzono, że zostały spełnione wszystkie wymogi określone w traktatach w odniesieniu do tego rodzaju współpracy i że wzmocniona współpraca w danej dziedzinie nie narusza kompetencji, praw i obowiązków państw członkowskich, które w niej nie uczestniczą. Obecny wniosek określa niezbędne podstawy dozwolonej w ten sposób współpracy zgodnie z postanowieniami traktatów.

1.3. Ogólne podejście oraz związek z pierwotnym wnioskiem Komisji

Niniejszy wniosek został przygotowany w oparciu o pierwotny wniosek Komisji z 2011 r. w tym sensie, że respektuje on wszystkie istotne zasady zawarte w pierwotnym wniosku. Dokonano jednak pewnych zmian:

- w celu uwzględnienia nowego kontekstu wzmocnionej współpracy; oznacza to przede wszystkim, że „jurysdykcja PTF” ogranicza się do uczestniczących państw członkowskich, że transakcje realizowane na terenie uczestniczącego państwa członkowskiego, na które zgodnie z pierwotnym wnioskiem nakładany byłby podatek, podlegają w dalszym ciągu opodatkowaniu oraz że zapewnia się pozostawienie bez zmian dyrektywy 2008/7/WE z dnia 12 lutego 2008 r. dotyczącej podatków pośrednich od gromadzenia kapitału¹⁰, do której zmiany zostały przedstawione w pierwotnym wniosku;
- w niektórych zaproponowanych przepisach dla większej jasności oraz
- w celu dalszego wzmocnienia działań mających na celu zapobieganie unikaniu opodatkowania; jest to wykonalne za pomocą przepisów, zgodnie z którymi przy opodatkowaniu w ostateczności stosuje się „zasadę miejsca emisji”, która uzupełnia „zasadę siedziby”, pozostającą główną zasadą. Takie uzupełnienie odzwierciedla w

¹⁰ OJ L 46 z 21.2.2008, s.11.

szczególności prośby zainteresowanych państw członkowskich, które odniosły się do konieczności zapobieżenia działaniom związanych z uchylaniem się od płacenia podatków, zakłóceń i przenoszenia do innych jurysdykcji. Połączenie zasady siedziby z elementami zasady miejsca emisji faktycznie spowoduje, że przeniesienie działalności oraz siedziby poza jurysdykcje PTF będzie mniej korzystne, gdyż obrót instrumentami finansowymi podlegającym opodatkowaniu zgodnie z zasadą miejsca emisji oraz wyemitowanymi w jurysdykcjach PTF będzie i tak podlegać opodatkowaniu.

2. WYNIKI KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCENA SKUTKÓW

2.1. Konsultacje zewnętrzne i wiedza specjalistyczna

Pierwotny wniosek został sformułowany w oparciu o wszechstronny wkład ze strony zewnętrznych podmiotów. Wkład zainteresowanych stron przybrał formę opinii otrzymanych w toku konsultacji społecznych na temat opodatkowania sektora finansowego, ukierunkowanych konsultacji z państwami członkowskimi, ekspertami i zainteresowanymi stronami z sektora finansowego, a także trzech różnych badań zewnętrznych zleconych dla celów oceny skutków. W ocenie uwzględniono wyniki procesu konsultacji i wkład zewnętrzny.

Obecny wniosek nie różni się znacznie od wniosku Komisji z września 2011 r. Przewiduje on zasadniczo te same rozwiązania dotyczące wspólnego systemu PTF w ramach wzmocnionej współpracy (np. jeśli chodzi o zakres podatku, siedzibę instytucji finansowej biorącej udział w transakcji jako łącznika, kwoty oraz stawki podlegające opodatkowaniu, osobę zobowiązaną do uregulowania podatku na rzecz władz podatkowych); w związku z tym Komisja nie podjęła nowych konkretnych konsultacji.

Komisja skorzystała jednak z konsultacji ze wszystkimi zainteresowanymi stronami przeprowadzonych w minionym roku, takimi jak państwa członkowskie, Parlament Europejski oraz parlamenty narodowe, przedstawiciele sektora finansowego z Unii Europejskiej i spoza niej, środowisko akademickie, organizacje pozarządowe oraz z wyników doraźnych badań zewnętrznych, które zostały opublikowane po przedłożeniu przez Komisję pierwotnego wniosku w sprawie wspólnego systemu PTF przewidzianego dla całej Unii Europejskiej.

Przedstawiciele Komisji uczestniczyli w licznych wydarzeniach publicznych zorganizowanych w Europie i poza jej granicami, poświęconych ustanowieniu wspólnego systemu podatku od transakcji finansowych. Ponadto Komisja była zaangażowana w dialog z parlamentami narodowymi i ich odnośnymi komisjami, które pragnęły omówić pierwotny wniosek Komisji.

2.2. Ocena skutków

Służby Komisji dokonały oceny skutków, która została dołączona do pierwotnego wniosku przyjętego w dniu 28 września 2011 r. Dodatkowa analiza techniczna niniejszego wniosku została opublikowana na stronie internetowej Komisji¹¹. Na prośbę państw członkowskich, które wystąpiły o zgodę na wzmocnioną współpracę, zakres i cele niniejszego wniosku zostały określone w oparciu o wstępny wniosek Komisji. Zasadnicze elementy pierwotnego wniosku nie uległy zatem zmianie,

¹¹ http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/other_taxes/financial_sector/index_en.htm.

w związku z czym uznano, że dokonanie nowej oceny skutków obejmującej ten sam obszar merytoryczny nie jest właściwe.

Państwa członkowskie rozważały jednak różne inne warianty polityki w ramach pierwotnego wniosku Komisji. Celem nowego wniosku jest wdrożenie wzmocnionej współpracy w odróżnieniu od pierwotnego wniosku dotyczącego dyrektywy, która miałaby być stosowana przez wszystkie państwa członkowskie, a ponadto państwa członkowskie wyraziły zainteresowanie uzyskaniem dodatkowych informacji na temat konkretnych mechanizmów, które mogłyby się sprawdzić w tym kontekście, oraz głównych skutków ich stosowania. Służby Komisji dokonały zatem dodatkowej analizy wspomnianych wariantów polityki i skutków, która uzupełnia i w stosownych przypadkach weryfikuje ustalenia wynikające z oceny skutków dołączonej do pierwotnego wniosku z 2011 r.

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

3.1. Podstawa prawna

Decyzja Rady 2013/52/UE z dnia 22 stycznia 2013 r. upoważniająca do podjęcia wzmocnionej współpracy w dziedzinie podatku od transakcji finansowych¹² zezwala państwom członkowskim wymienionym w art. 1 tej decyzji na ustanowienie wzmocnionej współpracy w zakresie PTF.

Odpowiednią podstawę prawną proponowanej dyrektywy stanowi art. 113 TFUE. Wniosek ma na celu harmonizację przepisów prawnych dotyczących podatków pośrednich od transakcji finansowych, co jest konieczne, aby móc zapewnić odpowiednie funkcjonowanie rynku wewnętrznego i uniknąć zakłóceń konkurencji. Instytucje finansowe państw nieuczestniczących we wzmocnionej współpracy skorzystają z niej, bowiem będą miały do czynienia tylko z jednym wspólnym systemem PTF obowiązującym w uczestniczących państwach członkowskich, który zastąpi wiele systemów.

3.2. Pomocniczość i proporcjonalność

Harmonizację przepisów dotyczących opodatkowania transakcji finansowych niezbędną dla właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego i pozwalającą uniknąć zakłóceń konkurencji, nawet gdyby dotyczyło to tylko uczestniczących państw członkowskich, można osiągnąć wyłącznie w drodze aktu Unii, tj. poprzez jednolitą definicję zasadniczych cech PTF. Wspólne zasady są konieczne, by uniknąć nadmiernej delokalizacji transakcji i podmiotów rynkowych oraz zastępowania instrumentów finansowych.

Z tego samego powodu jednolita definicja może odgrywać ważną rolę w ograniczeniu obecnego rozdrobnienia rynku wewnętrznego, w tym w odniesieniu do różnych produktów sektora finansowego, które często są bliskimi substytutami. Brak harmonizacji PTF prowadzi do arbitrażu podatkowego i potencjalnego podwójnego opodatkowania lub nieopodatkowania. Taki brak nie tylko uniemożliwia realizację transakcji finansowych na tych samych warunkach, ale również wpływa na dochody państw członkowskich. Poza tym na sektor finansowy nakładane są dodatkowe koszty przestrzegania przepisów w związku z istnieniem zbyt różnych systemów podatkowych. Ustalenia te pozostają ważne w kontekście wzmocnionej współpracy, mimo iż taka współpraca wiąże się z bardziej ograniczonym zasięgiem geograficznym niż w przypadku podobnego systemu przyjętego na poziomie wszystkich 27 państw członkowskich.

¹² O.J.L 22 z 25.1.2013, s.11.

W obecnym wniosku kładzie się zatem nacisk na ustanowienie wspólnej struktury podatku i wspólnych przepisów dotyczących wymagalności podatku. Wniosek daje zatem uczestniczącym państwom członkowskim wystarczające pole manewru, jeśli chodzi o faktyczne ustalenie stawek podatkowych powyżej minimum. Z drugiej strony proponuje się przekazanie Komisji uprawnień delegowanych w zakresie ustalania zobowiązań rejestracyjnych, księgowych, sprawozdawczych oraz innych zobowiązań mających na celu zapewnienie efektywnej zapłaty organom podatkowym należnego PTF. Jeśli chodzi o jednolite metody ściągania należnego PTF, proponuje się uprawnienia wykonawcze przekazane Komisji.

Wspólne ramy PTF są zatem zgodne z zasadą pomocniczości i zasadą proporcjonalności określonymi w art. 5 Traktatu UE. Cel niniejszego wniosku nie może być w wystarczającym stopniu zrealizowany przez państwa członkowskie i w związku z tym – ze względu na konieczność zapewnienia odpowiedniego funkcjonowania rynku wewnętrznego – można go lepiej zrealizować na poziomie unijnym.

Proponowana harmonizacja w formie dyrektywy, a nie rozporządzenia, nie wykracza poza zakres konieczny do osiągnięcia wyznaczonych celów, przede wszystkim odpowiedniego funkcjonowania rynku wewnętrznego. W związku z tym jest ona zgodna z zasadą proporcjonalności.

3.3. Szczegółowe wyjaśnienie wniosku

3.3.1. Rozdział I (Przedmiot i definicje)

W rozdziale I zdefiniowano przedmiot niniejszego wniosku dotyczącego dyrektywy w sprawie wdrożenia wzmocnionej współpracy w dziedzinie podatku od transakcji finansowych. Rozdział zawiera także definicje najważniejszych pojęć używanych w tym wniosku.

3.3.2. Rozdział II (Zakres wspólnego systemu PTF)

W rozdziale tym przedstawiono podstawowe ramy proponowanego wspólnego systemu PTF w ramach wzmocnionej współpracy. PTF ma na celu opodatkowanie transakcji brutto przed jakimkolwiek kompensowaniem.

Zakres podatku jest szeroki, ponieważ ma on objąć transakcje na wszelkiego rodzaju instrumentach finansowych, gdyż są one często bliskimi substytutami. W związku z tym obejmuje on instrumenty zbywalne na rynku kapitałowym, instrumenty rynku pieniężnego (z wyłączeniem instrumentów płatniczych), jednostki uczestnictwa lub udziały w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania (które obejmują przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) oraz alternatywne fundusze inwestycyjne (AFI)¹³ oraz umowy dotyczące instrumentów pochodnych. Poza tym zakres podatku nie jest ograniczony do obrotu na rynkach zorganizowanych, takich jak rynki regulowane, wielostronne platformy obrotu czy podmioty systematycznie

¹³ Odniesienie to dotyczy definicji instrumentów finansowych zawartej w załączniku I do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniającej dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającą dyrektywę Rady 93/22/EWG (Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1). Definicja ta obejmuje jednostki uczestnictwa w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania. W związku z tym udziały i jednostki przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) zgodnie z definicją w art. 1 ust. 2 dyrektywy 2009/65/WE (Dz.U. L 302, 17.11.2009, s. 32) oraz alternatywnych funduszy inwestycyjnych (AFI) zgodnie z definicją w art. 4 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2011/61/UE (Dz.U. L 174, 1.7.2011, s. 1) są instrumentami finansowymi.

internalizujące transakcje, ale obejmuje również inne rodzaje transakcji, w tym transakcje pozagiełdowe. Nie jest on również ograniczony do przekazania prawa własności, ale raczej reprezentuje podjęte zobowiązanie, uwzględniając to, czy zainteresowana strona przejmuje ryzyko powiązane z danym instrumentem finansowym („zakup i sprzedaż”).

Poza tym, jeżeli instrumenty finansowe, których zakup i sprzedaż podlegają opodatkowaniu, stanowią przedmiot transferu pomiędzy odrębnymi podmiotami z grupy, transfer ten podlega opodatkowaniu, nawet jeśli nie stanowi zakupu lub sprzedaży.

Wymiana instrumentów finansowych oraz umowy z udzielonym przyrzeczeniem odkupu i umowy z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu, a także umowy udzielenia i zaciągnięcia pożyczek papierów wartościowych są celowo włączone w zakres podatku. Aby zapobiec obchodzeniu podatków, uznaje się, że w przypadku wymiany instrumentów finansowych zachodzą dwie transakcje finansowe. Z drugiej strony, w drodze umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu i umów z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu, a także umów udzielenia i zaciągnięcia pożyczek papierów wartościowych, instrument finansowy udostępniany jest danej osobie na określony okres czasu. W przypadku wszystkich takich umów należy zatem uznać, że zachodzi tylko jedna transakcja finansowa.

Ponadto, aby zapobiec unikaniu opodatkowania, każda istotna zmiana transakcji finansowej podlegającej opodatkowaniu powinna być uznawana za podlegającą opodatkowaniu nową transakcję finansową tego samego rodzaju, co pierwotna operacja. Proponuje się, aby dodać otwartą listę zmian, jakie można uznać za istotne zmiany.

Również w przypadku gdy umowa dotycząca instrumentów pochodnych skutkuje dostawą instrumentów finansowych, poza opodatkowaniem umowy dotyczącej instrumentów pochodnych, opodatkowaniu podlega także dostawa tych instrumentów finansowych, pod warunkiem spełnienia wszystkich innych warunków dla celów opodatkowania.

W przypadku instrumentów finansowych, które mogą stanowić przedmiot transakcji finansowej podlegającej opodatkowaniu, odnośne ramy regulacyjne na poziomie UE zapewniają przejrzyste, wyczerpujący i zatwierdzony zestaw definicji¹⁴. Z zastosowanych definicji wynika, że kasowe transakcje walutowe nie są opodatkowanymi transakcjami finansowymi, podczas gdy umowy dotyczące walutowych instrumentów pochodnych są. Podatek obejmuje również umowy dotyczące instrumentów pochodnych dotyczące towarów, podczas gdy transakcje towarowe z fizyczną dostawą są wyłączone.

Produkty strukturyzowane, tj. dostępne do obrotu papiery wartościowe lub inne instrumenty finansowe oferowane w ramach sekurytyzacji mogą również stanowić przedmiot transakcji finansowych podlegających opodatkowaniu. Takie produkty są porównywalne z wszelkimi innymi instrumentami finansowymi i w związku z tym muszą być objęte definicją instrumentu finansowego zastosowaną w niniejszym wniosku. Wyłączenie ich z zakresu PTF stworzyłoby możliwości unikania opodatkowania. Ta kategoria produktów obejmuje w szczególności niektóre kwity, warranty i certyfikaty, a także sekurytyzację bankową polegającą zwykle na transferze na rynek sporej części ryzyka kredytowego związanego z aktywami, takimi jak kredyty hipoteczne lub pożyczki, jak również sekurytyzację ubezpieczeniową, która polega na transferze innych rodzajów ryzyka, na przykład ryzyka ubezpieczeniowego.

¹⁴ Zwłaszcza dyrektywa 2004/39/WE (patrz poprzedni przypis).

Zakres podatku jest jednak ukierunkowany na transakcje finansowe przeprowadzane przez instytucje finansowe, działające jako strona transakcji finansowej, na własny rachunek lub na rachunek innych osób, lub działające w imieniu strony transakcji. Takie podejście zapewnia powszechne zastosowanie PTF. W praktyce istnienie transakcji finansowych wynika zwykle z odnośnych zapisów w księgach. Wprowadzenie PTF nie powinno wpłynąć negatywnie na możliwości refinansowania instytucji finansowych i państw ani ogólnie na politykę pieniężną czy zarządzanie długiem publicznym. W związku z tym z zakresu dyrektywy należy wyłączyć transakcje z Europejskim Bankiem Centralnym, Europejskim Instrumentem Stabilności Finansowej, Europejskim Mechanizmem Stabilności, Unią Europejską, kiedy pełni ona funkcje zarządzania swoimi aktywami, pożyczek na wsparcie bilansu płatniczego i podobnej działalności, oraz bankami centralnymi państw członkowskich.

W dalszym ciągu w pełni obowiązują przepisy dyrektywy 2008/7/WE. Artykuł 5 ust. 1 lit. e) i ust. 2 tej dyrektywy mają zastosowanie do kwestii objętych niniejszą dyrektywą i, z zastrzeżeniem art. 6 ust. 1 lit. a) tej dyrektywy, zakazują nakładania jakiegokolwiek podatku na transakcje, o których mowa w jej przepisach. W zakresie, w jakim dyrektywa 2008/7/WE zakazuje zatem lub może zakazać nakładania podatków na niektóre transakcje, zwłaszcza transakcje finansowe będące częścią działań restrukturyzacyjnych lub emisji papierów wartościowych, zgodnie z definicją w tej dyrektywie, transakcje te nie powinny podlegać PTF. Celem jest uniknięcie wszelkiego ewentualnego konfliktu z dyrektywą 2008/7/WE, tak aby potwierdzenie dokładnego zakresu obowiązków nakładanych przez tę dyrektywę nie było konieczne. Ponadto, niezależnie od zakresu, w jakim dyrektywa 2008/7/WE zakazuje opodatkowania emisji udziałów oraz jednostek przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania, kwestie neutralności podatkowej wymagają, aby emisja była jednolicie traktowana przez wszystkie te przedsiębiorstwa. Umorzenie wyemitowanych w taki sposób udziałów i jednostek nie jest jednak transakcją charakterystyczną dla rynku pierwotnego i powinno w związku z tym być opodatkowane.

Poza omówionym powyżej wyłączeniem rynków pierwotnych, zakres PTF nie obejmuje większości bieżących działań finansowych istotnych dla obywateli i przedsiębiorstw. Należy do nich zawieranie umów ubezpieczeniowych, zaciąganie kredytów hipotecznych i kredytów konsumpcyjnych, pożyczki dla przedsiębiorstw, usługi płatnicze itp. (choć późniejszy obrót wymienionymi produktami poprzez produkty strukturyzowane podlega opodatkowaniu). Opodatkowaniu PTF nie podlegają również transakcje walutowe na rynku kasowym, co chroni swobodny przepływ kapitału. PTF obejmuje jednak umowy dotyczące instrumentów pochodnych opartych na transakcjach walutowych, ponieważ nie są one same w sobie transakcjami walutowymi.

Definicja instytucji finansowych jest szeroka i w zasadzie obejmuje przedsiębiorstwa inwestycyjne, rynki zorganizowane, instytucje kredytowe, zakłady ubezpieczeń i reasekuracji, przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania i ich spółki zarządzające, fundusze emerytalne i ich podmioty zarządzające, spółki holdingowe, finansowe spółki leasingowe, jednostki specjalnego przeznaczenia, a jeśli to możliwe, odwołuje się do definicji przedstawionych w odnośnych unijnych przepisach prawnych przyjętych w celach regulacyjnych. Ponadto za instytucje finansowe należy uznać inne przedsiębiorstwa, instytucje, organy lub osoby prowadzące niektóre rodzaje działalności finansowej o znacznej średniej rocznej wartości transakcji finansowych. W niniejszym wniosku jako pułap dla danego podmiotu określono 50% jego całkowitego średniego rocznego obrotu netto.

Niniejszy wniosek dotyczący dyrektywy zawiera dalsze szczegóły techniczne dotyczące obliczania wartości transakcji finansowych i średnich wartości, o których mowa w odniesieniu do podmiotów, które mogą być uznawane za instytucje finansowe tylko z racji wartości realizowanych przez nie transakcji finansowych oraz wprowadza przepisy dotyczące sytuacji, gdy takie podmioty przestają kwalifikować się jako instytucje finansowe.

Za instytucje finansowe nie uznaje się partnerów centralnych (CCP), centralnych depozytów papierów wartościowych (CDPW), międzynarodowych depozytów centralnych papierów wartościowych (MDCPW) oraz państw członkowskich i organów publicznych, którym powierzono funkcję zarządzania długiem publicznym, kiedy wypełniają one tę funkcję, w zakresie, w jakim nie są one zaangażowane w działalność czysto handlową. Instytucje te stanowią także podstawę bardziej wydajnego i przejrzystego funkcjonowania rynków finansowych i należytego zarządzania długiem publicznym. Jednakże, ze względu na odgrywaną przez nie centralną rolę, niektóre zobowiązania w zakresie gwarantowania dokonania płatności podatku na rzecz organów podatkowych i weryfikacji płatności powinny nadal mieć zastosowanie.

Terytorialne zastosowanie proponowanego PTF i prawa uczestniczących państw członkowskich do nałożenia podatku zdefiniowano w oparciu o zasady określone w art. 4. Przepisy te odnoszą się do pojęcia „siedziby”. Zasadniczo opierają się one na „zasadzie siedziby” uzupełnionej o elementy zasady miejsca emisji, głównie w celu skuteczniejszego zapobiegania delokalizacji (szczegóły dotyczące tego ostatniego aspektu zostały przedstawione poniżej).

Aby transakcja finansowa podlegała opodatkowaniu w uczestniczących państwach członkowskich, jedna ze stron transakcji musi mieć siedzibę na terytorium uczestniczącego państwa członkowskiego zgodnie z kryteriami art. 4. Opodatkowanie będzie miało miejsce w uczestniczącym państwie członkowskim, na terytorium którego znajduje się siedziba instytucji finansowej, pod warunkiem że instytucja ta jest stroną transakcji, działającą na własny rachunek lub na rachunek innej osoby, bądź też w imieniu strony transakcji.

Jeśli siedziby różnych instytucji finansowych, będących stronami transakcji lub działających w imieniu takich stron, znajdują się na terytorium różnych uczestniczących państw członkowskich, zgodnie z kryteriami określonymi w art. 4, każde z tych różnych państw członkowskich będzie miało prawo do nałożenia na transakcję podatku według stawek określonych przez nie zgodnie z niniejszym wnioskiem. Jeżeli dane siedziby znajdują się na terytorium państwa, które nie jest uczestniczącym państwem członkowskim, transakcja nie podlega PTF w uczestniczącym państwie członkowskim, chyba że jedna ze stron transakcji ma siedzibę w uczestniczącym państwie członkowskim; w takim przypadku instytucja finansowa, która nie posiada siedziby w uczestniczącym państwie członkowskim, zostanie również uznana za posiadającą siedzibę w tym uczestniczącym państwie członkowskim, a transakcja stanie się tam opodatkowana.

Jedna szczególna zmiana wynikająca z nowego kontekstu wzmocnionej współpracy dotyczy kwestii objętych art. 3 ust. 1 lit. a) pierwotnego wniosku. W tym wniosku odniesienie do instytucji finansowej „zatwierdzonej” przez państwo członkowskie obejmowało zatwierdzenie siedziby głównej oraz zatwierdzenie przez zainteresowane państwo członkowskie transakcji prowadzonych przez instytucje finansowe państw trzecich, które nie są fizycznie obecne na terytorium tego państwa członkowskiego. W poprzedniej konfiguracji transakcje mogły być objęte, w zależności od przypadku, „paszportem” przewidzianym w przepisach unijnych. Jedyne „zatwierdzenie” dotyczy wtedy wyłącznie siedziby głównej instytucji finansowej. W kontekście wzmocnionej współpracy może pojawić się nowa konfiguracja, tj. instytucje, których siedziby główne znajdują się w państwie członkowskim nie uczestniczącym we współpracy i które prowadzą działalność na podstawie „paszportu” na terytorium podlegającym jurysdykcji PTF (zob. np. art. 31 dyrektywy 2004/39/WE). W takiej sytuacji należy postępować jak z instytucjami państwa trzeciego prowadzącymi działalność na podstawie specjalnego zezwolenia wydanego przez państwo członkowskie, którego dotyczy transakcja.

Zasada siedziby jest uzupełniona również elementami „zasady miejsca emisji” stosowanej w ostateczności, aby poprawić odporność systemu na ryzyko delokalizacji. Jeśli bowiem zasada

siedziby uzupełniona zostanie zasadą miejsca emisji, delokalizacja działalności i siedziby poza jurysdykcje PTF stanie się mniej korzystna, ponieważ obrót instrumentami finansowymi podlegającym opodatkowaniu na mocy tej drugiej zasady i wyemitowanymi na terytorium podlegającym jurysdykcji PTF będzie i tak podlegał podatkowi. Ma to zastosowanie w przypadku, gdy żadna ze stron transakcji nie ma siedziby w uczestniczącym państwie członkowskim według kryteriów określonych w pierwotnym wniosku Komisji, ale handlują one instrumentami finansowymi wyemitowanymi w tym państwie członkowskim. Dotyczy to głównie akcji, obligacji i podobnych papierów wartościowych, instrumentów rynku pieniężnego, produktów strukturyzowanych, udziałów i jednostek uczestnictwa w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania oraz instrumentów pochodnych, jakimi handluje się w zorganizowanych systemach lub platformach obrotu. W kontekście zasady miejsca emisji, która również podkreśla niektóre istniejące krajowe podatki sektora finansowego, transakcja jest powiązana z uczestniczącym państwem członkowskim, w którym znajduje się emitent. Osoby zaangażowane w taką transakcję uznaje się za mające siedzibę w tym państwie członkowskim z racji tego powiązania, a zaangażowana instytucja finansowa (zaangażowane instytucje finansowe) będzie zobowiązana do zapłaty PTF w tym państwie.

Wszystkie wymienione powyżej kryteria podlegają ogólnej zasadzie dotyczącej przypadku, gdy osoba zobowiązana do zapłaty podatku udowadnia brak powiązania pomiędzy ekonomicznym charakterem transakcji a terytorium któregośkolwiek uczestniczącego państwa członkowskiego. W tym przypadku instytucja finansowa lub inna osoba nie są uznawane za mające siedzibę na terytorium uczestniczącego państwa członkowskiego.

Podsumowując, dzięki zastosowanym łącznikom w połączeniu z wyżej wymienioną zasadą ogólną zagwarantowano, że podatek nakładany jest tylko w przypadku, gdy istnieje wystarczające powiązanie między transakcją a jurysdykcją PTF. Tak jak w przypadku prawodawstwa unijnego w dziedzinie podatków pośrednich, zasady terytorialności są w pełni przestrzegane.

3.3.3. Rozdział III (Wymagalność, podstawa opodatkowania i stawki)

PTF staje się wymagalny w momencie zaistnienia transakcji finansowej. Późniejszego anulowania nie można uznać za przyczynę wyłączenia wymagalności podatku, chyba że w przypadku pomyłek.

Jako że transakcje na instrumentach pochodnych i instrumentach finansowych innych niż instrumenty pochodne mają odmienny charakter i cechy, muszą się one wiązać z odmiennymi podstawami opodatkowania.

Do celów zakupu i sprzedaży instrumentów finansowych (innych niż instrumenty pochodne) zwykle określona będzie cena lub inna forma zapłaty. Zgodnie z logiką to ją definiuje się jako podstawę opodatkowania. Jednakże, w celu uniknięcia zaburzeń rynkowych, niezbędne są specjalne przepisy w przypadku gdy zapłata jest niższa od ceny rynkowej lub w odniesieniu do transakcji pomiędzy podmiotami z grupy, wykraczających poza pojęcie „zakupu” i „sprzedaży”. W tych przypadkach podstawą opodatkowania będzie cena rynkowa ustalona w warunkach pełnej konkurencji w momencie zaistnienia wymagalności PTF. Takie transakcje między podmiotami z grupy prawdopodobnie obejmować będą transfery bez zapłaty, podczas gdy transfery w zamian za zapłatę odpowiadają pojęciom „zakupu” i „sprzedaży”.

W przypadku zakupu/sprzedaży, transferu, wymiany, zawarcia lub istotnej zmiany umów dotyczących instrumentów pochodnych, podstawą opodatkowania do celów PTF jest wartość nominalna wymieniona w umowie dotyczącej instrumentów pochodnych w momencie jej zakupu/sprzedaży, transferu, wymiany, zawarcia lub istotnej zmiany odnośnej operacji. Takie

podejście umożliwi proste i łatwe zastosowanie PTF do umów dotyczących instrumentów pochodnych, przy jednoczesnym zapewnieniu niskich kosztów przestrzegania przepisów i kosztów administracyjnych. Ponadto podejście to utrudnia sztuczne redukowanie obciążeń podatkowych poprzez kreatywną strukturę umów dotyczących instrumentów pochodnych ze względu na brak zachęty podatkowej na przykład do zawarcia umowy dotyczącej tylko różnic cen lub wartości. Poza tym oznacza ono opodatkowanie w momencie zakupu/sprzedazy, transferu, wymiany, zawarcia umowy lub istotnej zmiany odnośnej operacji, a nie opodatkowanie przepływów pieniężnych w różnych momentach w cyklu funkcjonowania umowy. Stawka zastosowana w tym przypadku powinna być raczej niska, tak aby określić odpowiednie obciążenie podatkowe.

W uczestniczących państwach członkowskich konieczne mogą być specjalne przepisy, tak aby zapobiec oszustwom i uchylaniu się; wprowadza się także ogólną zasadę dotyczącą zwalczania nadużyć (patrz również pkt 3.3.4). Zasada ta może na przykład być stosowana w przypadkach, gdy wartość nominalna jest sztucznie podzielona: wartość nominalna swapu może być na przykład podzielona przez arbitralnie duży współczynnik, a wszystkie płatności mogą zostać pomnożone przez ten sam współczynnik. W ten sposób przepływy pieniężne instrumentu nie ulegną zmianie, ale nastąpi arbitralne zmniejszenie podstawy opodatkowania.

Konieczne są przepisy szczególne celem określenia podstawy opodatkowania dla transakcji, w których podstawa opodatkowania lub jej części wyrażone są w walucie innej niż waluta uczestniczącego państwa członkowskiego, w którym nakłada się podatek.

Transakcje na instrumentach pochodnych i transakcje na innych instrumentach finansowych mają odmienny charakter. Poza tym rynek prawdopodobnie zareaguje na podatek od transakcji finansowych odmiennie w przypadku każdej z tych dwóch kategorii instrumentów. Z tego względu oraz aby zapewnić zasadniczo jednolite opodatkowanie, należy zróżnicować stawki dla tych dwóch kategorii.

Stawki powinny także uwzględniać różnice w stosowanych metodach określania kwoty do opodatkowania.

Zasadniczo proponuje się ustanowienie minimalnych stawek podatkowych (powyżej których istnieje pole do manewru dla polityk krajowych) na poziomie wystarczająco wysokim, aby osiągnąć cel harmonizacyjny niniejszej dyrektywy. Jednocześnie proponowane stawki są wystarczająco niskie, aby zminimalizować ryzyko delokalizacji.

3.3.4. Rozdział IV (Płatność PTF, powiązane zobowiązania i zapobieganie uchylaniu się od opodatkowania, unikaniu opodatkowania i nadużyciom)

Niniejszy wniosek określa zakres PTF przez odniesienie do transakcji finansowych, których stroną jest instytucja finansowa mająca siedzibę na terytorium uczestniczącego państwa członkowskiego (działająca na własny rachunek lub na rachunek innej osoby), lub transakcji, w przypadku których instytucja działa w imieniu strony. W rzeczywistości większość transakcji na rynkach finansowych zawieranych jest przez instytucje finansowe i PTF powinien koncentrować się na sektorze finansowym, a nie na obywatelach. W związku z tym instytucje te powinny być zobowiązane do zapłaty podatku na rzecz organów podatkowych uczestniczących państw członkowskich, na terytorium których zostają one uznane za mające swoją siedzibę. Jednakże, aby uniknąć pewnego rodzaju kaskadowych podatków, w przypadku gdy instytucja finansowa działa w imieniu innej instytucji finansowej lub na jej rachunek, do zapłaty podatku powinna być zobowiązana tylko ta inna instytucja finansowa.

Proponuje się także, aby jak najskuteczniej zagwarantować efektywną zapłatę PTF. Niniejszy wniosek przewiduje w związku z tym, że w przypadku gdy PTF należny z tytułu transakcji nie został uiszczony w terminie, każda strona transakcji jest solidarnie zobowiązana do zapłaty podatku. Ponadto uczestniczące państwa członkowskie powinny mieć możliwość solidarnego zobowiązania innych osób do zapłaty tego podatku, w tym w przypadku gdy strona transakcji ma swoją siedzibę główną poza terytorium uczestniczących państw członkowskich.

W niniejszym wniosku określono także terminy wpłaty PTF na rachunki wskazane przez uczestniczące państwa członkowskie. Większość transakcji finansowych zawieranych jest z wykorzystaniem środków elektronicznych. W takich przypadkach PTF powinien być płatny bezzwłocznie w momencie zaistnienia wymagalności. W innych przypadkach podatek powinien być płatny w terminie, który jest wystarczająco długi, aby umożliwić manualną realizację płatności, i jednocześnie zapobiega powstawaniu nieuzasadnionych korzyści dla danej instytucji finansowej związanych z przepływem pieniężnym. Za odpowiedni w tym sensie należy uznać okres trzech dni roboczych od dnia, w którym podatek staje się wymagalny.

Uczestniczące państwa członkowskie powinny być zobowiązane do przyjęcia odpowiednich środków w zakresie zobowiązań rejestracyjnych, księgowych, sprawozdawczych i innych zobowiązań gwarantujących dokładne i terminowe nakładanie PTF oraz efektywną jego zapłatę organom podatkowym. W tym względzie proponuje się, aby upoważnić Komisję do określania dalszych szczegółów. Jest to niezbędne, aby zagwarantować harmonijne środki pozwalające zmniejszyć koszty przestrzegania przepisów ponoszone przez podmioty oraz aby umożliwić szybkie dostosowania techniczne zawsze, gdy jest to niezbędne. W tym kontekście uczestniczące państwa członkowskie powinny wykorzystać obowiązujące i przyszłe unijne przepisy prawne w dziedzinie rynków finansowych, które obejmują zobowiązania sprawozdawcze i zobowiązania w zakresie zarządzania danymi w odniesieniu do transakcji finansowych.

Niniejszy wniosek dotyczący dyrektywy zobowiązuje również państwa członkowskie do podjęcia środków w celu zapobiegania oszustwom i uchylaniu się.

Ponadto, aby zapobiec nadużyciom, które mogłyby zakłócić prawidłowe funkcjonowanie wspólnego systemu, proponuje się, aby w dyrektywie doprecyzować pewne kwestie. Dlatego też wniosek zawiera ogólną zasadę dotyczącą zwalczania nadużyć, opierającą się na podobnej klauzuli zawartej w zaleceniu Komisji z dnia 6 grudnia 2012 r. w sprawie agresywnego planowania podatkowego¹⁵, jak również przepisy opierające się na tych samych zasadach, ale dotyczące konkretnych problemów związanych z kwitami depozytowymi lub podobnymi papierami wartościowymi.

Aby uniknąć komplikacji przy poborze podatku wynikających ze stosowania rozbieżnych metod i będących następstwem takiej sytuacji zbędnych kosztów przestrzegania przepisów, metody stosowane przez uczestniczące państwa członkowskie do poboru należnego PTF powinny być jednolite, w zakresie niezbędnym do tych celów. Takie jednolite metody przyczyniłyby się również do równego traktowania wszystkich podatników. Dlatego też w niniejszym wniosku dotyczącym dyrektywy przewidziano przekazanie Komisji uprawnień do przyjmowania środków wykonawczych w tym celu.

Aby ułatwić zarządzanie podatkiem, uczestniczące państwa członkowskie mogą wprowadzić krajowe (publicznie dostępne) rejestry podmiotów podlegających PTF. W praktyce mogą one

¹⁵ Dz.U. L 338 z 12.12.2012, s. 41.

wykorzystać istniejące systemy kodyfikacji, np. kody identyfikacyjne jednostki (BIC/ISO 9362) w odniesieniu do instytucji finansowych i niefinansowych, klasyfikację instrumentów finansowych (CFI/ISO 10962) w odniesieniu do instrumentów finansowych oraz kody identyfikacyjne rynku (MIC/ISO 10383) w odniesieniu do różnych rynków.

Poza dyskusjami na temat zdefiniowania jednolitych metod poboru podatku na forum właściwego komitetu, Komisja może organizować regularne spotkania ekspertów w celu omówienia z uczestniczącymi państwami członkowskimi sposobu funkcjonowania dyrektywy, po tym, jak zostanie ona przyjęta, a w szczególności sposobów zapewnienia efektywnej płatności podatku i weryfikacji płatności, jak również kwestii z zakresu zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania, unikaniu opodatkowania i nadużyciom.

Projekt dyrektywy nie dotyczy kwestii z zakresu współpracy administracyjnej, omówionych w istniejących instrumentach dotyczących oszacowania i windykacji podatków, w szczególności dyrektywie Rady 2011/16/UE z dnia 15 lutego w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania i uchylającej dyrektywę 77/799/EWG¹⁶ (obowiązującej od dnia 1 stycznia 2013 r.), dyrektywie Rady 2010/24/WE z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących podatków, ceł i innych obciążeń¹⁷ (obowiązującej od dnia 1 stycznia 2012 r.). Proponowana dyrektywa ani nie uzupełnia tych instrumentów ani nie ogranicza ich zakresu. Mają one wciąż zastosowanie do wszelkiego rodzaju podatków pobieranych przez państwo członkowskie lub w jego imieniu¹⁸, i obejmują z tego tytułu PTF, tak jak i wszelkie inne podatki. Te instrumenty mają zastosowanie do wszystkich państw członkowskich, które powinny udzielić wsparcia w określonych w nich granicach i warunkach. Inne instrumenty, które mają zastosowanie w tym przypadku, obejmują wielostronną konwencję pomiędzy OECD a Radą Europejską o wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach podatkowych¹⁹.

Wraz z podejściem koncepcyjnym stanowiącym podstawę PTF (szeroki zakres, szeroko zdefiniowana zasada siedziby, brak zwolnień) zasady przedstawione powyżej pozwolą na minimalizację uchylania się od opodatkowania, unikania opodatkowania i nadużyć.

3.3.5. Rozdział V (Przepisy końcowe)

Z celu harmonizacyjnego niniejszego wniosku wynika, że uczestniczące państwa członkowskie nie powinny mieć możliwości utrzymywania lub wprowadzania podatków od zdefiniowanych w niniejszym wniosku transakcji finansowych innych niż PTF, będący przedmiotem proponowanej dyrektywy, lub VAT. Jeśli chodzi o VAT, w dalszym ciągu obowiązuje prawo wyboru opodatkowania wynikające z art. 137 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej²⁰. Inne podatki, takie jak podatki od składek ubezpieczeniowych itp. mają oczywiście odmienny charakter, podobnie jak opłaty rejestracyjne od transakcji finansowych, jeśli reprezentują faktyczny zwrot kosztów lub wynagrodzenie za wykonaną usługę. W związku z tym niniejszy wniosek nie dotyczy takich podatków i opłat.

¹⁶ Dz.U. L 64 z 11.3.2011, s. 1.

¹⁷ Dz.U. L 84 z 31.3.2010, s. 1.

¹⁸ Z pewnymi wyjątkami w przypadku dyrektywy 2011/16/UE, które jednak nie mają tutaj znaczenia.

¹⁹

<http://www.oecdilibrary.org/docserver/download/fulltext/2311331e.pdf?expires=1309623132&id=id&accname=ocid194935&checksum=37A9732331E7939B3EE154BB7EC53C41>

²⁰ Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1.

Proponuje się, aby uczestniczące państwa członkowskie przekazały Komisji tekst przepisów stanowiących transpozycję proponowanej dyrektywy do przepisów prawa krajowego. Nie proponuje się przedstawienia w tym celu dokumentów objaśniających ze względu na ograniczoną liczbę artykułów we wniosku i wynikające z tego zobowiązania dla państw członkowskich.

4. WPLYW NA BUDŻET

Ze wstępnych szacunków wynika, że w zależności od reakcji rynku wpływy z podatku mogły wynieść od 30 mld do 35 mld EUR w skali roku łącznie we wszystkich uczestniczących państwach członkowskich, gdyby pierwotny wniosek przewidziany dla 27 państw członkowskich UE miał zastosowanie do 11 państw członkowskich. Biorąc jednak pod uwagę efekty netto dokonanych zmian w porównaniu z pierwotnym wnioskiem, zwłaszcza fakt, iż i) nie uważa się już, że emisja jednostek i udziałów przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) oraz alternatywnych funduszy inwestycyjnych (AFI) nie stanowi transakcji na rynku pierwotnym oraz ii) przepisy zapobiegające delokalizacji zawarte w zasadzie siedziby zgodnie z pierwotną definicją zostały zaostrzone w wyniku uzupełnienia ich o elementy zasady emisji, wstępne szacunki wskazują, że wpływy z podatku mogłyby sięgać kwoty 31 mld EUR rocznie.

Wniosek Komisji dotyczący decyzji Rady w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej z dnia 29 czerwca 2011 r.²¹ zmieniony w dniu 9 listopada 2011 r.²² stanowi, że część zysków z PTF stanowi zasoby własne budżetu UE. Zasoby własne oparte na DNB pochodzące od uczestniczących państw członkowskich zostałyby odpowiednio zredukowane.

Rada Europejska na posiedzeniu w dniach 7 i 8 lutego 2013 r. zwróciła się do uczestniczących państw członkowskich o zbadanie, czy PTF mógłby stanowić podstawę dla nowych zasobów własnych w budżecie UE.

²¹ COM(2011) 510 final.
<https://webgate.ec.testa.eu/docfinder/extern/aHR0cDovLw==/ZXVyLWxleC5ldXJvcGEuZXU=/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0510:FIN:PL:PDF>

²² COM(2011) 739 final.
<https://webgate.ec.testa.eu/docfinder/extern/aHR0cDovLw==/ZXVyLWxleC5ldXJvcGEuZXU=/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0739:FIN:PL:PDF>

Wniosek

DYREKTYWA RADY

w sprawie wdrożenia wzmocnionej współpracy w dziedzinie podatku od transakcji finansowych

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 113,

uwzględniając decyzję Rady 2013/52/UE z dnia 22 stycznia 2013 r. upoważniającą do podjęcia wzmocnionej współpracy w dziedzinie podatku od transakcji finansowych¹,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego²,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego³,

stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W 2011 r. Komisja odnotowała toczącą się na wszystkich szczeblach debatę dotyczącą dodatkowego opodatkowania sektora finansowego. Debata ta wynika z chęci zapewnienia, aby sektor finansowy uczestniczył w sprawiedliwy i znaczący sposób w ponoszeniu kosztów kryzysu oraz aby w przyszłości opodatkowanie tego sektora było sprawiedliwe względem innych sektorów, a także, aby zniechęcić do podejmowania nadmiernie ryzykownych działań przez instytucje finansowe, uzupełnić środki regulacyjne mające na celu uniknięcie przyszłych kryzysów oraz wygenerować dodatkowe dochody dla budżetów ogólnych lub konkretnych celów politycznych.
- (2) Decyzją 2013/52/UE Rada upoważniła Belgię, Niemcy, Estonię, Grecję, Hiszpanię, Francję, Włochy, Austrię, Portugalię, Słowenię i Słowację (zwane dalej „uczestniczącymi państwami członkowskimi”) do podjęcia wzmocnionej współpracy w dziedzinie podatku od transakcji finansowych (PTF).
- (3) Aby zapobiec zaburzeniom powodowanym przez środki przyjmowane jednostronnie przez uczestniczące państwa członkowskie, pamiętając o wyjątkowo wysokiej mobilności

¹ Dz.U. L 22 z 25.1.2013, s. 11.

² Dz.U. C ... z, s. ...

³ Dz.U. C, s. ...

większości odnośnych transakcji finansowych i tym samym aby zapewnić właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego, ważne jest zharmonizowanie na poziomie Unii podstawowych cech PTF w uczestniczących państwach członkowskich. W związku z tym należy unikać zachęt do arbitrażu podatkowego pomiędzy uczestniczącymi państwami członkowskimi, zaburzeń alokacji pomiędzy rynkami finansowymi w tych państwach, a także możliwości podwójnego opodatkowania lub nieopodatkowania.

- (4) Aby poprawić funkcjonowanie rynku wewnętrznego, a zwłaszcza uniknąć zaburzeń pomiędzy uczestniczącymi państwami członkowskimi, PTF powinien zostać nałożony na szeroko określoną grupę instytucji finansowych i transakcji i obowiązywać w odniesieniu do szerokiego spektrum instrumentów finansowych, w tym produktów strukturyzowanych, zarówno na rynkach regulowanych, jak i w obrocie pozagiełdowym, a także w odniesieniu do zawierania wszystkich umów dotyczących instrumentów pochodnych i do istotnych zmian odnośnych operacji.
- (5) Zasadniczo każdy uzgodniony transfer jednego lub kilku instrumentów finansowych jest powiązany z daną transakcją, która z kolei powinna podlegać PTF z tytułu takiego uzgodnionego transferu. Ze względu na fakt, iż w przypadku wymiany instrumentów finansowych dochodzi do dwóch takich transferów, w przypadku każdej takiej wymiany należy uznać, że zachodzą dwie transakcje, aby zapobiec obchodzeniu podatków. W drodze umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu i umów z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu, a także umów udzielenia i zaciągnięcia pożyczek papierów wartościowych, instrument finansowy udostępniany jest danej osobie na określony okres czasu. W przypadku wszystkich takich umów oraz ich istotnych zmian należy w związku z tym uznać, że zachodzi tylko jedna transakcja.
- (6) Aby utrzymać efektywne i przejrzyste funkcjonowanie rynków finansowych i zarządzanie długiem publicznym, z zakresu PTF należy wyłączyć pewne podmioty w takim zakresie, w jakim realizują one funkcje nie uznawane same w sobie za działalność handlową, ale ułatwiającą obrót lub zapewniającą ochronę zarządzania długiem publicznym. Jednakże podmioty wyłączone ze względu na odgrywaną przez nie centralną rolę dla funkcjonowania rynków finansowych lub zarządzania długiem publicznym powinny zostać objęte zasadami gwarantującymi efektywną płatność podatku organom podatkowym i weryfikację płatności.
- (7) Wprowadzenie PTF nie powinno wpłynąć negatywnie na możliwości refinansowania instytucji finansowych i państw ani ogólnie na politykę pieniężną. W związku z tym PTF nie powinny podlegać transakcje z Europejskim Bankiem Centralnym, Europejskim Instrumentem Stabilności Finansowej, Europejskim Mechanizmem Stabilności, Unią Europejską, kiedy pełni ona funkcje zarządzania swoimi aktywami, pożyczek na wsparcie bilansu płatniczego i podobnej działalności, oraz bankami centralnymi państw członkowskich.
- (8) Z wyjątkiem zawierania lub istotnej zmiany umów dotyczących instrumentów pochodnych, z zakresu PTF należy wyłączyć transakcje na rynku pierwotnym i transakcje istotne dla obywateli i przedsiębiorstw, takie jak zawieranie umów ubezpieczeniowych, kredyty hipoteczne, kredyty konsumpcyjne lub usługi płatnicze, tak aby nie ograniczać możliwości pozyskiwania kapitału przez spółki i rządy, a także uniknąć wpływu na gospodarstwa domowe.

- (9) W dalszym ciągu w pełni obowiązują przepisy dyrektywy 2008/7/WE Rady z dnia 12 lutego 2008 r. dotyczącej podatków pośrednich od gromadzenia kapitału⁴. Artykuł 5 ust. 1 lit. e) i ust. 2 tej dyrektywy mają zastosowanie do kwestii objętych niniejszą dyrektywą i, z zastrzeżeniem art. 6 ust. 1 lit. a) tej dyrektywy, zakazują nakładania jakiegokolwiek podatku na transakcje, o których mowa w jej przepisach. Transakcje, w odniesieniu do których dyrektywa 2008/7/WE zakazuje lub może zakazać nakładania podatków, nie powinny w związku z tym podlegać PTF. Niezależnie od zakresu, w jakim dyrektywa 2008/7/WE zakazuje opodatkowania emisji udziałów oraz jednostek przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania, kwestie neutralności podatkowej wymagają, aby emisja była jednolicie traktowana przez wszystkie te przedsiębiorstwa. Umorzenie wyemitowanych w taki sposób udziałów i jednostek nie jest jednak transakcją charakterystyczną dla rynku pierwotnego i powinno w związku z tym być opodatkowane.
- (10) Należy zharmonizować wymagalność i podstawę opodatkowania, aby unikać zaburzeń na rynku wewnętrznym.
- (11) Wymagalność nie powinna być bezpodstawnie opóźniana i PTF powinien być wymagalny w momencie zaistnienia transakcji finansowej.
- (12) W celu zapewnienia możliwie najłatwiejszego ustalania podstawy opodatkowania, tak by ograniczyć koszty dla przedsiębiorstw i administracji podatkowych, w przypadku transakcji finansowych innych niż transakcje związane z umowami dotyczącymi instrumentów pochodnych, należy odnosić się zasadniczo do zapłaty przekazanej w kontekście transakcji. Jeśli zapłata nie została przekazana lub przekazana zapłata jest niższa od ceny rynkowej, za godziwe odzwierciedlenie wartości transakcji należy uznać cenę rynkową. Podobnie celem ułatwienia obliczeń, w przypadku zakupu/sprzedaży, transferu, wymiany, zawarcia umów dotyczących instrumentów pochodnych lub istotnej zmiany tych operacji należy stosować wartość nominalną, o której mowa w umowie.
- (13) W interesie równego traktowania należy stosować jedną stawkę opodatkowania w ramach każdej kategorii transakcji, czyli obrotu instrumentami finansowymi innymi niż instrumenty pochodne i istotnej zmiany przedmiotowych operacji z jednej strony, a także zakupu/sprzedaży, transferu, wymiany, zawarcia umów dotyczących instrumentów pochodnych oraz istotnej zmiany tych operacji z drugiej strony.
- (14) Aby opodatkowanie skupiało się na sektorze finansowym, a nie na obywatelach, i ponieważ zdecydowaną większość transakcji na rynkach finansowych realizują instytucje finansowe, podatek powinien być nałożony na te instytucje, bez względu na to, czy zawierają one transakcje we własnym imieniu, w imieniu innych osób, na własny rachunek, czy na rachunek innych osób.
- (15) Ze względu na wysoką mobilność transakcji finansowych i aby pomóc w ograniczeniu potencjalnego unikania opodatkowania, PTF powinien być nakładany w oparciu o zasadę siedziby. Aby zminimalizować w jeszcze większym stopniu ryzyko delokalizacji transakcji, utrzymując równocześnie jedno odniesienie do „siedziby” celem ułatwienia stosowania, tę zasadę należy uzupełnić elementami zasady miejsca emisji. W związku z tym, w przypadku transakcji na niektórych instrumentach finansowych, uczestniczące osoby powinny być uznawane za posiadające siedzibę w uczestniczącym państwie członkowskim, w którym instrument został wyemitowany.

⁴ Dz.U. L 46 z 21.2.2008, s. 11.

- (16) Minimalne stawki opodatkowania powinny być ustalone na poziomie wystarczająco wysokim, aby osiągnąć cel harmonizacyjny wspólnego PTF. Jednocześnie stawki te muszą być wystarczająco niskie, aby zminimalizować ryzyko delokalizacji.
- (17) Należy uniknąć sytuacji, gdy którakolwiek ze stron pojedynczej transakcji jest opodatkowana więcej niż raz. W związku z tym, jeśli instytucja finansowa działa w imieniu innej instytucji finansowej lub na jej rachunek, do zapłaty podatku powinna być zobowiązana tylko ta inna instytucja finansowa.
- (18) Uczestniczące państwa członkowskie powinny być zobowiązane do podjęcia niezbędnych kroków, aby zapewnić właściwe i terminowe pobieranie PTF.
- (19) Uczestniczące państwa członkowskie powinny być zobowiązane do przyjęcia odpowiednich środków w celu zapobiegania oszustwom podatkowym i uchylaniu się od opodatkowania.
- (20) Aby zapobiegać unikaniu opodatkowania i nadużyciom za pomocą sztucznych systemów, należy przewidzieć ogólną zasadę dotyczącą zwalczania nadużyć. Należy dodać regułę specjalną opartą na tych samych zasadach w celu rozwiązania szczególnych problemów związanych z kwitami depozytowymi i podobnym papierami wartościowymi.
- (21) Aby umożliwić przyjęcie bardziej szczegółowych przepisów w niektórych technicznych dziedzinach, dotyczących zobowiązań rejestracyjnych, księgowych, sprawozdawczych oraz innych zobowiązań mających na celu zapewnienie efektywnej zapłaty organom podatkowym należnego PTF oraz, w stosownych przypadkach, ich terminowe dostosowanie, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do określenia niezbędnych w tym celu środków. Jest szczególnie istotne, aby Komisja przeprowadziła odpowiednie konsultacje w czasie prac przygotowawczych, w tym na poziomie eksperckim. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić terminowe i odpowiednie przekazanie właściwych dokumentów Radzie.
- (22) Aby zapewnić jednolite warunki wykonania niniejszej dyrektywy w odniesieniu do poboru podatku w uczestniczących państwach członkowskich, należy przyznać Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającym przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję⁵.
- (23) Ze względu na fakt, iż operatorzy rynku będą potrzebowali czasu, aby dostosować się do nowych zasad, należy przewidzieć odpowiedni okres czasu między przyjęciem krajowych przepisów niezbędnych do wykonania niniejszej dyrektywy a ich zastosowaniem.
- (24) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, czyli harmonizacja podstawowych cech PTF w uczestniczących państwach członkowskich na poziomie Unii, nie może zostać w wystarczającym stopniu zrealizowany przez te państwa członkowskie i w związku z tym – ze względu na konieczność poprawy właściwego funkcjonowania jednolitego rynku – można lepiej zrealizować go na poziomie unijnym, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą

⁵ Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13.

proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Rozdział I **Przedmiot i definicje**

Artykuł 1 *Przedmiot*

1. Niniejszą dyrektywą wdrażana jest wzmocniona współpraca, do podjęcia której upoważnia decyzja 2013/52/UE, poprzez ustanowienie przepisów dotyczących zharmonizowanego podatku od transakcji finansowych (PTF).
2. Uczestniczące państwa członkowskie pobierają PTF zgodnie z niniejszą dyrektywą.

Artykuł 2 *Definicje*

1. Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:
 - (1) „uczestniczące państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, które, w momencie gdy PTF staje się wymagalny na mocy niniejszej dyrektywy, uczestniczy we wzmocnionej współpracy w dziedzinie PTF na mocy decyzji 2013/52/UE lub na mocy decyzji przyjętej zgodnie z art. 331 ust. 1 akapit drugi lub trzeci TFUE;
 - (2) „transakcja finansowa” oznacza:
 - a) zakup i sprzedaż instrumentów finansowych przed kompensowaniem lub rozliczeniem;
 - b) transfery pomiędzy podmiotami z grupy, dotyczące praw do dysponowania instrumentami finansowymi w charakterze właściciela, a także wszelkie operacje równoważne wiążące się z przekazaniem ryzyka związanego z instrumentem finansowym, w przypadkach nie podlegających lit. a);
 - c) zawarcie umów dotyczących instrumentów pochodnych przed kompensowaniem lub rozliczeniem;
 - d) wymianę instrumentów finansowych;
 - e) umowy z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, umowy z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu, umowy udzielenia i zaciągnięcia pożyczek papierów wartościowych;

- (3) „instrumenty finansowe” oznaczają instrumenty finansowe zdefiniowane w sekcji C załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁶, a także produkty strukturyzowane;
- (4) „umowa dotycząca instrumentu pochodnego” oznacza instrument finansowy zdefiniowany w sekcji C pkt 4) – 10) załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE, wdrożonej art. 38 i 39 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1287/2006⁷;
- (5) „umowa z udzielonym przyrzeczeniem odkupu” i „umowa z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu” oznaczają umowy zdefiniowane w art. 3 ust. 1 lit. m) dyrektywy 2006/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁸;
- (6) „umowa udzielenia pożyczki papierów wartościowych” i „umowa zaciągnięcia pożyczki papierów wartościowych” oznaczają umowy, o których mowa w art. 3 dyrektywy 2006/49/WE;
- (7) „produkt strukturyzowany” oznacza zbywalne papiery wartościowe lub inne instrumenty finansowe oferowane w ramach sekurytyzacji w rozumieniu art. 4 pkt 36 dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁹ lub w ramach równoważnych transakcji wiążących się z przekazaniem ryzyka innego niż ryzyko kredytowe;
- (8) „instytucja finansowa” oznacza jedną z następujących pozycji:
- a) przedsiębiorstwo inwestycyjne zgodnie z definicją w art. 4 ust. 1 pkt 1 dyrektywy 2004/39/WE;
 - b) rynek regulowany zgodnie z definicją w art. 4 ust. 1 pkt 14 dyrektywy 2004/39/WE i wszelkie inne zorganizowane systemy lub platformy obrotu;
 - c) instytucję kredytową zgodnie z definicją w art. 4 pkt 1 dyrektywy 2006/48/WE;
 - d) zakład ubezpieczeń i zakład reasekuracji zgodnie z definicjami w art. 13 dyrektywy 2009/138/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹⁰;
 - e) przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) zgodnie z definicją w art. 1 ust. 2 dyrektywy 2009/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹¹ i spółkę zarządzającą zgodnie z definicją w art. 2 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2009/65/WE;
 - f) fundusz emerytalny lub instytucję pracowniczych programów emerytalnych zgodnie z definicją w art. 6 lit. a) dyrektywy 2003/41/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹², osoby zarządzające inwestycjami takiego funduszu lub instytucji;

⁶ Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1.

⁷ Dz.U. L 241 z 2.9.2006, s. 1.

⁸ Dz.U. L 177 z 30.6.2006, s. 201.

⁹ Dz.U. L 177 z 30.6.2006, s. 1.

¹⁰ Dz.U. L 335 z 17.12.2009, s. 1.

¹¹ Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 32.

¹² Dz.U. L 235 z 23.9.2003, s. 10.

- g) alternatywny fundusz inwestycyjny (AFI) oraz zarządzającego alternatywnym funduszem inwestycyjnym (ZAFI) zgodnie z definicją w art. 4 dyrektywy 2011/61/UE Parlamentu Europejskiego i Rady¹³;
 - h) jednostkę specjalnego przeznaczenia do celów sekurytyzacji zgodnie z definicją w art. 4 pkt 44 dyrektywy 2006/48/WE;
 - i) spółkę celową (podmiot specjalnego przeznaczenia) zgodnie z definicją w art. 13 pkt 26 dyrektywy 2009/138/WE;
 - j) wszelkie inne przedsiębiorstwo, instytucję, organ lub osobę prowadzące jedną lub więcej z wymienionych poniżej działalności, jeżeli średnia roczna wartość ich transakcji finansowych stanowi ponad pięćdziesiąt procent ich całkowitego średniego rocznego obrotu netto, o którym mowa w art. 28 dyrektywy Rady 78/660/EWG¹⁴:
 - (i) działania wymienione w pkt 1, 2, 3 i 6 załącznika I do dyrektywy 2006/48/WE;
 - (ii) obrót dowolnymi instrumentami finansowymi na własny rachunek lub na rachunek klientów lub w ich imieniu;
 - (iii) nabywanie udziałów w przedsiębiorstwach;
 - (iv) udział w instrumentach finansowych lub ich emisja;
 - (v) świadczenie usług dotyczących działań wymienionych w ppkt (iv);
 - (9) „partner centralny” (CCP) oznacza CCP zgodnie z definicją w art. 2 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012¹⁵;
 - (10) „kompensowanie” oznacza kompensowanie zgodnie z definicją w art. 2 lit. k) dyrektywy 98/26/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹⁶;
 - (11) „instrument finansowy, o którym mowa w sekcji C załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE i produkty strukturyzowane wyemitowane na terytorium uczestniczącego państwa członkowskiego” oznaczają instrument finansowy wyemitowany przez osobę, której siedziba statutowa, lub – w przypadku osoby fizycznej – stały adres lub, jeśli stały adres nie może być potwierdzony – zwykle miejsce pobytu, znajduje się w tym państwie;
 - (12) „wartość nominalna” oznacza bazową wartość nominalną zastosowaną do wyliczenia płatności dokonywanych z tytułu danej umowy dotyczącej instrumentów pochodnych.
2. W przypadku każdej z operacji, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a), b), c) oraz e), uznaje się, że zachodzi jedna transakcja finansowa. W przypadku każdej wymiany, o której mowa w lit. d), uznaje się że zachodzą dwie transakcje finansowe. Każda istotna zmiana operacji, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a) do e), uznawana jest za nową operację tego samego rodzaju, co pierwotna operacja. Zmiana jest uznawana za istotną, jeśli obejmuje

¹³ Dz.U. L 174 z 1.7.2011, s. 1.

¹⁴ Dz.U. L 222 z 14.8.1978, s. 11.

¹⁵ Dz.U. L 201 z 27.7.2012, s. 1.

¹⁶ Dz.U. L 166 z 11.6.1998, s. 45.

zastąpienie co najmniej jednej ze stron, w przypadku gdy przedmiot lub zakres operacji, w tym jej zakres czasowy, lub uzgodniona zapłata ulegają zmianie, lub jeśli pierwotna operacja podlegałaby większemu podatkowi, gdyby została zawarta na zmienionych warunkach.

3. Do celów ust. 1 pkt 8 lit. j):

- a) średnia roczna wartość, o której mowa w tym punkcie, obliczana jest na podstawie trzech poprzednich lat kalendarzowych lub, jeśli poprzednia działalność trwała krócej – tego krótszego okresu;
- b) wartość każdej transakcji, o której mowa w art. 6, odpowiada podstawie opodatkowania zdefiniowanej w tym artykule;
- c) wartość każdej transakcji, o której mowa w art. 7, odpowiada dziesięciu procentom podstawy opodatkowania zdefiniowanej w tym artykule;
- d) jeżeli średnia roczna wartość transakcji finansowych w ciągu dwóch kolejnych lat kalendarzowych nie przekracza pięćdziesięciu procent całkowitego średniego rocznego obrotu netto, zdefiniowanego w art. 28 dyrektywy 78/660/EWG, zainteresowane przedsiębiorstwo, instytucja, organ lub osoba mogą, na wniosek, zostać uznane za niebędące lub już niebędące instytucją finansową.

Rozdział II

Zakres wspólnego systemu PTF

Artykuł 3 *Zakres*

1. Niniejsza dyrektywa obowiązuje w odniesieniu do wszystkich transakcji finansowych, pod warunkiem że przynajmniej jedna strona transakcji ma siedzibę na terytorium uczestniczącego państwa członkowskiego i że instytucja finansowa mająca siedzibę na terytorium uczestniczącego państwa członkowskiego jest stroną transakcji, działającą na własny rachunek lub na rachunek innej osoby, lub też działającą w imieniu strony transakcji.
2. Niniejsza dyrektywa, z wyjątkiem art. 10 ust. 3 i 4 oraz art. 11 ust. 1-4, nie obowiązuje w odniesieniu do następujących podmiotów:
 - a) partnerów centralnych (CCP), jeśli pełnią funkcję CCP;
 - b) centralnych depozytów papierów wartościowych (CDPW) i międzynarodowych depozytów centralnych papierów wartościowych (MDCPW), jeśli pełnią funkcje CDPW lub MDCPW;
 - c) państw członkowskich, w tym organów publicznych, którym powierzono zarządzanie długiem publicznym, jeśli pełnią taką funkcję.
3. Jeśli podmiot nie podlega opodatkowaniu zgodnie z ust. 2, nie wyklucza to opodatkowania jego kontrahenta.

4. Niniejsza dyrektywa nie obowiązuje w odniesieniu do następujących transakcji:
- a) transakcji na rynku pierwotnym, o których mowa w art. 5 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 1287/2006, w tym gwarantowania emisji instrumentów finansowych i ich późniejszej alokacji w ramach ich emisji;
 - b) transakcji z bankami centralnymi państw członkowskich;
 - c) transakcji z Europejskim Bankiem Centralnym;
 - d) transakcji z Europejskim Instrumentem Stabilności Finansowej oraz Europejskim Mechanizmem Stabilności, transakcji z Unią Europejską związanych z pomocą finansową udzielaną na mocy art. 143 TFUE oraz pomocą finansową udzielaną na mocy art. 122 ust. 2 TFUE oraz transakcji z Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej związanych z zarządzaniem ich aktywami;
 - e) nie naruszając przepisów lit. c) i d) – transakcji z Unią Europejską, Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, a także organami ustanowionymi przez Unię Europejską lub Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, do których ma zastosowanie Protokół w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej, w ramach limitów i na warunkach tego Protokołu, umów w sprawie siedziby lub wszelkich innych umów zawartych w celu wdrożenia Protokołu;
 - f) transakcji z organizacjami lub organami międzynarodowymi innymi niż wymienione w lit. c), d) i e), uznanymi za takie przez organy publiczne państwa przyjmującego, w ramach limitów i na warunkach określonych przez konwencje międzynarodowe ustanawiające organy lub przez umowy w sprawie siedziby;
 - g) transakcji realizowanych w ramach działań restrukturyzacyjnych, o których mowa w art. 4 dyrektywy Rady 2008/7/WE¹⁷.

Artykuł 4 *Siedziba*

1. Do celów niniejszej dyrektywy uznaje się, że instytucja finansowa ma siedzibę na terytorium uczestniczącego państwa członkowskiego, jeśli spełniony jest dowolny z wymienionych poniżej warunków:
- a) uzyskała ona zezwolenie władz tego państwa członkowskiego na działanie w takim charakterze, w odniesieniu do transakcji objętych tym zezwoleniem;
 - b) uzyskała ona zezwolenie lub została w inny sposób upoważniona do prowadzenia, z zagranicy, działalności w charakterze instytucji finansowej względem terytorium tego państwa członkowskiego, w odniesieniu do transakcji objętych tym zezwoleniem lub upoważnieniem;
 - c) ma ona siedzibę statutową w tym państwie członkowskim;

¹⁷ Dz.U. L 46 z 21.2.2008, s. 11.

- d) jej stały adres lub – jeśli stały adres nie może być potwierdzony – zwykle miejsce pobytu znajduje się w tym państwie członkowskim;
 - e) ma ona oddział w tym państwie członkowskim, w odniesieniu do transakcji realizowanych przez ten oddział;
 - f) jest ona stroną, działającą na własny rachunek lub na rachunek innej osoby lub działającą w imieniu strony transakcji, w ramach transakcji finansowej z inną instytucją finansową mającą siedzibę w tym państwie członkowskim zgodnie z lit. a), b), c), d) lub e), lub z inną stroną mającą siedzibę na terytorium tego państwa członkowskiego, która nie jest instytucją finansową;
 - g) jest ona stroną, działającą na własny rachunek lub na rachunek innej osoby lub działającą w imieniu strony transakcji, w ramach transakcji finansowej na produkcie strukturyzowanym lub jednym z instrumentów finansowych, o których mowa w sekcji C załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE, wyemitowanych na terytorium tego państwa członkowskiego, z wyjątkiem instrumentów, o których mowa w pkt 4-10 tej sekcji, niepodlegających obrotowi na zorganizowanej platformie.
2. Osobę niebędącą instytucją finansową uznaje się za mającą siedzibę na terytorium uczestniczącego państwa członkowskiego, jeśli spełniony jest dowolny z wymienionych poniżej warunków:
- a) jej siedziba statutowa lub, w przypadku osoby fizycznej – jej stały adres lub, jeśli stały adres nie może być potwierdzony – zwykle miejsce pobytu znajduje się w tym państwie;
 - b) ma ona oddział w tym państwie, w odniesieniu do transakcji finansowych realizowanych przez ten oddział;
 - c) jest ona stroną transakcji finansowej na produkcie strukturyzowanym lub jednym z instrumentów finansowych, o których mowa w sekcji C załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE, wyemitowanych na terytorium tego państwa członkowskiego, z wyjątkiem instrumentów, o których mowa w pkt 4-10 tej sekcji, niepodlegających obrotowi na zorganizowanej platformie.
3. Nie naruszając przepisów ust. 1 i 2, instytucji finansowej lub osoby niebędącej instytucją finansową nie uznaje się za posiadającą siedzibę w rozumieniu tych ustępów, jeżeli osoba zobowiązana do zapłaty PTF udowodni brak powiązania pomiędzy ekonomicznym charakterem transakcji a terytorium któregośkolwiek uczestniczącego państwa członkowskiego.
4. W razie spełnienia więcej niż jednego z warunków wymienionych odpowiednio w ust. 1 i 2, znaczenie w kontekście ustalenia uczestniczącego państwa członkowskiego siedziby ma pierwszy warunek spełniony w kolejności od początku listy.

Rozdział III

Wymagalność, podstawa opodatkowania i stawki wspólnego PTF

Artykuł 5 *Wymagalność PTF*

1. PTF staje się wymagalny w odniesieniu do każdej transakcji finansowej w momencie jej zaistnienia.
2. Późniejsze anulowanie lub korekta transakcji finansowej nie wpływają na wymagalność podatku, chyba że w przypadku pomyłek.

Artykuł 6 *Podstawa opodatkowania dla celów PTF w przypadku transakcji finansowych innych niż związane z umowami dotyczącymi instrumentów pochodnych*

1. W przypadku transakcji finansowych innych niż wymienione w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. c) oraz, w przypadku umów dotyczących instrumentów pochodnych, w art. 2 ust. 1 pkt 2) lit. a), b) i d), podstawa opodatkowania obejmuje wszystko, co stanowi zapłatę za transfer uiszczoną przez kontrahenta lub stronę trzecią lub należną od kontrahenta lub strony trzeciej.
2. Nie naruszając przepisów ust. 1, w przypadkach wymienionych w niniejszym ustępie, podstawą opodatkowania jest cena rynkowa ustalona w momencie, gdy PTF staje się wymagalny:
 - a) jeżeli zapłata jest niższa od ceny rynkowej;
 - b) w przypadkach, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. b).
3. Do celów ust. 2 cena rynkowa oznacza pełną kwotę, jaka zostałaby uiszczona w charakterze zapłaty za dany instrument finansowy w transakcji zawartej zgodnie z warunkami rynkowymi.

Artykuł 7 *Podstawa opodatkowania w przypadku transakcji finansowych związanych z umowami dotyczącymi instrumentów pochodnych*

W przypadku transakcji finansowych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. c) oraz, w przypadku umów dotyczących instrumentów pochodnych, w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. a), b) i d), podstawę opodatkowania dla celów PTF stanowi wartość nominalna wymieniona w umowie dotyczącej instrumentów pochodnych w momencie transakcji finansowej.

W przypadku ustalenia więcej niż jednej wartości nominalnej, do celów ustalenia podstawy opodatkowania stosuje się najwyższą wartość.

Artykuł 8
Przepisy ogólne dotyczące podstawy opodatkowania

Do celów art. 6 i 7, jeśli kwota właściwa do celów ustalenia podstawy opodatkowania jest wyrażona w całości lub w części w walucie innej niż waluta uczestniczącego państwa członkowskiego naliczającego podatek, obowiązującym kursem wymiany jest ostatni kurs sprzedaży odnotowany w momencie, gdy PTF staje się wymagalny na najbardziej reprezentatywnym rynku dewizowym danego uczestniczącego państwa członkowskiego lub kurs wymiany ustalony przez odniesienie do tego rynku, zgodnie z zasadami określonymi przez to państwo członkowskie.

Artykuł 9
Zastosowanie, struktura i poziom stawek

1. Uczestniczące państwa członkowskie stosują stawki PTF obowiązujące w momencie, gdy podatek ten staje się wymagalny.
2. Stawki ustalają poszczególne uczestniczące państwa członkowskie jako procent podstawy opodatkowania.

Stawki te nie są niższe niż:

- a) 0,1 % w przypadku transakcji finansowych, o których mowa w art. 6;
 - b) 0,01 % w przypadku transakcji finansowych, o których mowa w art. 7.
3. Uczestniczące państwa członkowskie stosują tę samą stawkę do wszystkich transakcji finansowych należących do tej samej kategorii zgodnie z ust. 2 lit. a) i b).

Rozdział IV
Płatność wspólnego PTF, powiązane zobowiązania i zapobieganie
uchylaniu się od opodatkowania, unikaniu opodatkowania i
nadużyciom

Artykuł 10
Osoba zobowiązana do zapłaty PTF na rzecz organów podatkowych

1. W odniesieniu do każdej transakcji finansowej do zapłaty PTF zobowiązana jest każda instytucja finansowa spełniająca dowolny z wymienionych poniżej warunków:
 - a) jest ona stroną transakcji, działającą na własny rachunek lub na rachunek innej osoby;
 - b) działa ona w imieniu strony transakcji;
 - c) transakcja została zrealizowana na jej rachunek.

PTF jest należny organom podatkowym uczestniczącego państwa członkowskiego, na terytorium którego zostają one uznane za mającą swoją siedzibę.

2. Jeśli instytucja finansowa działa w imieniu innej instytucji finansowej lub na jej rachunek, do zapłaty PTF zobowiązana jest tylko ta inna instytucja finansowa.
3. W przypadku gdy podatek należny nie zostaje uiszczony w terminie określonym w art. 11 ust. 5, każda strona transakcji, w tym osoby inne niż instytucje finansowe, jest solidarnie odpowiedzialna za zapłatę podatku należnego od instytucji finansowej z tytułu takiej transakcji.
4. Uczestniczące państwa członkowskie mogą nałożyć odpowiedzialność solidarną za zapłatę podatku na osobę inną niż osoby zobowiązane do zapłaty PTF, o których mowa w ust. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu.

Artykuł 11

Przepisy dotyczące terminów zapłaty PTF, zobowiązań nałożonych w celu zapewnienia płatności i weryfikacji płatności

1. Uczestniczące państwa członkowskie określają zobowiązania rejestracyjne, księgowe, sprawozdawcze i inne zobowiązania mające na celu zapewnienie efektywnej zapłaty należnego PTF organom podatkowym.
2. Zgodnie z art. 16 Komisja może przyjąć akty delegowane określające środki, które mają podjąć uczestniczące państwa członkowskie zgodnie z ust. 1.
3. Uczestniczące państwa członkowskie przyjmują środki pozwalające zagwarantować, aby wszystkie osoby zobowiązane do zapłaty PTF złożyły organom podatkowym deklarację zawierającą wszystkie informacje potrzebne do wyliczenia PTF należnego za okres jednego miesiąca, w tym łączną wartość transakcji opodatkowanych poszczególnymi stawkami.

Deklarację PTF składa się do dziesiątego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym PTF stał się wymagalny.

4. Uczestniczące państwa członkowskie dopilnowują, aby instytucje finansowe zachowały do dyspozycji organów podatkowych, przez okres przynajmniej pięciu lat, istotne dane dotyczące wszystkich transakcji finansowych, jakie zrealizowały one we własnym imieniu lub w imieniu innej osoby, na własny rachunek lub na rachunek innej osoby.

Określając takie zobowiązanie, uwzględniają one w stosownych przypadkach zobowiązania, które nałożyły już na instytucje finansowe na mocy art. 25 ust. 2 dyrektywy 2004/39/WE.

5. Uczestniczące państwa członkowskie zapewniają, aby należny PTF został wpłacony na rachunki wskazane przez uczestniczące państwa członkowskie w następujących terminach:
 - a) w przypadku transakcji realizowanych elektronicznie – w momencie, kiedy podatek staje się wymagalny;
 - b) we wszystkich innych przypadkach – w terminie trzech dni roboczych od momentu, kiedy podatek stał się wymagalny.

Komisja może przyjąć akty wykonawcze wprowadzające jednolite metody poboru należnego PTF. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 18 ust. 2.

6. Uczestniczące państwa członkowskie zapewniają, aby organy podatkowe sprawdziły, czy podatek został prawidłowo uiszczony.

Artykuł 12

Zapobieganie oszustwom i uchylaniu się

Uczestniczące państwa członkowskie przyjmują środki mające na celu zapobieganie oszustwom podatkowym i uchylaniu się od opodatkowania.

Artykuł 13

Ogólna zasada dotycząca zwalczania nadużyć

1. Nie uwzględnia się sztucznego uzgodnienia lub szeregu sztucznych uzgodnień, które przyjęto w zasadniczym celu uniknięcia opodatkowania i które prowadzą do osiągnięcia korzyści podatkowej. Uczestniczące państwa członkowskie rozpatrują te uzgodnienia do celów podatkowych poprzez odniesienie się do ich ekonomicznego charakteru.
2. Do celów ust. 1 uzgodnienie oznacza każdą transakcję, system działania, działanie, operację, umowę, dotację, porozumienie, obietnicę, przedsięwzięcie lub zdarzenie. Uzgodnienie może obejmować większą liczbę etapów lub części.
3. Do celów ust. 1 uzgodnienie lub szereg uzgodnień są sztuczne, jeśli nie posiadają one treści ekonomicznej. Przy ustalaniu, czy uzgodnienie lub szereg uzgodnień są sztuczne, uczestniczące państwa członkowskie rozważają w szczególności, czy dotyczą one co najmniej jednej z poniższych sytuacji:
 - a) charakterystyka prawna poszczególnych etapów, z jakich składa się uzgodnienie, jest niespójna z istotą prawną tego uzgodnienia jako całości;
 - b) uzgodnienie lub szereg uzgodnień są przeprowadzane w sposób, który nie byłby zwykle stosowany w ramach działalności gospodarczej uznawanej za racjonalną;
 - c) uzgodnienie lub szereg uzgodnień zawiera elementy, których skutkiem jest wzajemne kompensowanie lub anulowanie tych elementów;
 - d) zawarte transakcje mają charakter okrężny;
 - e) uzgodnienie lub szereg uzgodnień prowadzi do znaczącej korzyści podatkowej, która jednak nie ma odzwierciedlenia w ryzyku gospodarczym podejmowanym przez podatnika ani w jego przepływach pieniężnych.
4. Do celów ust. 1 cel uzgodnienia lub szeregu uzgodnień polega na unikaniu opodatkowania wtedy, gdy – bez względu na wszelkie subiektywne intencje podatnika – podważa przedmiot, ducha i cele przepisów podatkowych, które w przeciwnym razie miałyby zastosowanie.
5. Do celów ust. 1 dany cel należy uznać za zasadniczy wtedy, gdy wszelkie inne cele, które przypisuje się lub można by przypisać danemu uzgodnieniu lub szeregowi uzgodnień,

wydają się być – po uwzględnieniu wszystkich okoliczności sprawy – co najwyżej mało istotne.

6. Przy ustalaniu, czy uzgodnienie lub szereg uzgodnień doprowadziły do korzyści podatkowej, o której mowa w ust. 1, uczestniczące państwa członkowskie porównują kwotę podatku należnego od podatnika, z uwzględnieniem tego uzgodnienia lub tych uzgodnień, z kwotą podatku, który byłby należny od tego samego podatnika w tych samych okolicznościach w przypadku braku przedmiotowego uzgodnienia lub przedmiotowych uzgodnień.

Artykuł 14

Nadużycia w przypadku kwitów depozytowych i podobnych papierów wartościowych

1. Nie naruszając przepisów art. 13, kwity depozytowe lub podobne papiery wartościowe wyemitowane w zasadniczym celu uniknięcia podatku od transakcji na bazowych papierach wartościowych wyemitowanych w uczestniczącym państwie członkowskim uznaje się za wyemitowane w tym uczestniczącym państwie członkowskim, jeśli w przeciwnym przypadku powstałaby korzyść podatkowa.
2. Do celów ust. 1 zastosowanie ma art. 13 ust. 4, 5 i 6.
3. Stosując przepisy ust. 1, uwzględnia się w jakim stopniu obrót kwitami depozytowymi lub podobnymi papierami wartościowymi zastąpił obrót bazowymi papierami wartościowymi. Jeśli stopień takiego zastąpienia jest znaczny, to do osoby zobowiązanej do zapłaty PTF należy wykazanie, że kwity depozytowe lub podobne papiery wartościowe nie zostały wyemitowane w zasadniczym celu uniknięcia podatku od transakcji na bazowych papierach wartościowych.

Rozdział V

Przepisy końcowe

Artykuł 15

Inne podatki od transakcji finansowych

Uczestniczące państwa członkowskie nie utrzymują ani nie nakładają podatków od transakcji finansowych innych niż PTF, będący przedmiotem niniejszej dyrektywy, lub podatek od wartości dodanej określony w dyrektywie Rady 2006/112/WE¹⁸.

Artykuł 16

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

¹⁸ Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1.

2. Przekazania uprawnień, o którym mowa w art. 11 ust. 2, dokonuje się na czas nieokreślony od daty określonej w art. 19.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 11 ust. 2, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie uprawnień określonych w tej decyzji. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność aktów delegowanych już obowiązujących.
4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go Radzie.
5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 11 ust. 2 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy Rada nie wyraziła sprzeciwu w terminie 2 miesięcy od przekazania jej tego aktu lub gdy – przed upływem tego terminu – Rada poinformowała Komisję, że nie wniesie sprzeciwu. Z inicjatywy Rady termin ten przedłuża się o 2 miesiące.

Artykuł 17
Informowanie Parlamentu Europejskiego

Komisja informuje Parlament Europejski o przyjęciu aktów delegowanych, o wszelkich sprzeciwach wobec nich oraz o odwołaniu przekazania uprawnień przez Radę.

Artykuł 18
Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 19
Klauzula przeglądowa

Co pięć lat i po raz pierwszy do dnia 31 grudnia 2016 r. Komisja przedstawia Radzie sprawozdanie na temat stosowania niniejszej dyrektywy i, w stosownym przypadku, odpowiedni wniosek.

W swoim sprawozdaniu Komisja przeanalizuje przynajmniej wpływ PTF na odpowiednie funkcjonowanie rynku wewnętrznego, rynków finansowych i gospodarki realnej, a także uwzględni postęp w opodatkowaniu sektora finansowego w kontekście międzynarodowym.

Artykuł 20
Transpozycja

1. Uczestniczące państwa członkowskie przyjmują i publikują, najpóźniej do dnia 30 września 2013 r., przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia 1 stycznia 2014 r.

Przepisy przyjęte przez uczestniczące państwa członkowskie zawierają odesłanie do niniejszej dyrektywy lub odesłanie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez uczestniczące państwa członkowskie.

2. Uczestniczące państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 21
Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 22
Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do uczestniczących państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Dyrektywa Rady w sprawie wdrożenia wzmocnionej współpracy w dziedzinie podatku od transakcji finansowych

1.2. Dziedzina(-y) polityki w strukturze ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa

14 05 Polityka podatkowa

1.3. Charakter wniosku/inicjatywy

Wniosek dotyczy **nowego działania**

1.4. Cel/cele

1.4.1. *Wieloletni cel strategiczny Komisji wskazany we wniosku*

Stabilność finansowa

1.4.2. *Cele szczegółowe i działanie(-a) ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa*

Cel szczegółowy nr 3

Opracowanie nowych inicjatyw podatkowych i działań wspierających realizację celów polityki UE

Działanie(-a) ABM/ABB, którego(-ych) dotyczy wniosek/inicjatywa

Tytuł 14 Podatki i unia celna; ABB 05 Polityka podatkowa

1.4.3. *Oczekiwany(-e) wynik(i)*

Uniknięcie rozdrobnienia rynku wewnętrznego usług finansowych, biorąc pod uwagę coraz większą liczbę wprowadzanych nieskoordynowanych krajowych środków podatkowych.

Zapewnienie sprawiedliwego i znacznego udziału instytucji finansowych w ponoszeniu kosztów ostatniego kryzysu i zapewnienie równego traktowania pod względem podatkowym tego sektora w porównaniu z innymi sektorami.

Stworzenie odpowiednich środków zniechęcających do zawierania transakcji, które nie sprzyjają dobrobytowi lub efektywności rynków finansowych oraz uzupełnienie środków regulacyjnych w celu uniknięcia przyszłych kryzysów.

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. *Potrzeba(-y), która(-e) ma(-ją) zostać zaspokojona(-e) w perspektywie krótko- lub długoterminowej*

Wspieranie ogólnego celu stabilności w UE po kryzysie finansowym

1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej*

Wyłącznie poprzez działania na poziomie UE, w razie potrzeby w ramach wzmocnionej współpracy, można uniknąć rozdrobnienia rynków finansowych w różnych obszarach działalności i w ujęciu transgranicznym, a także zapewnić równe traktowanie instytucji finansowych w UE i w rezultacie właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

1.5.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

Z doświadczenia wynika, że realizacja trzech powyższych celów poprzez wprowadzenie PTF o szerokiej podstawie opodatkowania na poziomie krajowym bez poważnych skutków w zakresie delokalizacji jest właściwie niemożliwa (przykład Szwecji).

1.5.4. *Spójność z innymi właściwymi instrumentami oraz możliwa synergia*

Podatki stanowią część globalnych ram postępowania naprawczego. Pobieranie PTF ułatwiłoby uczestniczącym państwom członkowskim działania na rzecz konsolidacji fiskalnej. Poza tym Komisja zaproponowała, aby część wpływów z PTF wykorzystać jako przyszłe zasoby własne – gdyby zostały one wykorzystane do finansowania budżetu UE, wysokość składki krajowej opartej na DNB uczestniczących państw członkowskich uległaby zmniejszeniu.

1.6. Czas trwania działania i jego wpływ finansowy

Wniosek o **nieokreślonym czasie trwania**

1.7. Przewidywany(-e) tryb(-y) zarządzania

Nie dotyczy.

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Uczestniczące państwa członkowskie muszą podjąć odpowiednie środki gwarantujące dokładne i terminowe pobieranie PTF, w tym środki w zakresie weryfikacji.

Wprowadzenie odpowiednich środków gwarantujących uregulowanie podatku oraz monitorowanie i weryfikację prawidłowości płatności pozostawia się uczestniczącym państwom członkowskim.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. *Zidentyfikowane ryzyko*

1. Opóźnienia transpozycji dyrektywy na poziomie uczestniczących państw członkowskich

2 Ryzyko uchylania się od opodatkowania, unikania opodatkowania i nadużyć

3. Ryzyko delokalizacji

2.2.2. Przewidywane metody kontroli

W art. 11 dyrektywy wymieniono przepisy szczególne dotyczące zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania, unikaniu opodatkowania i nadużyciom – akty delegowane i współpraca administracyjna w kwestiach podatkowych.

Ryzyku delokalizacji zapobiega się poprzez zastosowanie odpowiedniego wachlarza stawek podatkowych i szerokiej definicji podstawy opodatkowania.

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony

3. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Dział(y) wieloletnich ram finansowych i pozycja(pozycje) wydatków w budżecie, na które wnioski/inicjatywa ma wpływ

- Istniejące pozycje w budżecie

Według działów wieloletnich ram finansowych i pozycji w budżecie.

Dział wieloletnich ram finansowych	Pozycja w budżecie	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer [Treść]	Zróżnicowane /niezróżnicowane ¹	państw EFTA ²	krajów kandydujących ³	państw trzecich	w rozumieniu art. 18 ust. 1 lit. aa) rozporządzenia finansowego
	[XX.YY.YY.YY]	Zróżnicowane /niezróżnicowane	TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE

- Nowe pozycje w budżecie, o których utworzenie się wnioskuje

Według działów wieloletnich ram finansowych i pozycji w budżecie.

Dział wieloletnich	Pozycja w budżecie	Rodzaj środków	Wkład			
--------------------	--------------------	----------------	-------	--	--	--

¹ Środki zróżnicowane/ środki niezróżnicowane

² EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu

³ Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

ram finansowych	Numer [treść]	Zróżnicowane /niezróżnicowane	państw EFTA	krajów kandydujących	państw trzecich	w rozumieniu art. 18 ust. 1 lit. aa) rozporządzenia finansowego
	[XX.YY.YY.YY]		TAK/NIE	TAK/NIE	TAK/NIE	TAK/NIE

3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki

3.2.1. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki

w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych:	Numer	[treść]
--	-------	---------------

Dyrekcja Generalna: <.....>			Rok N ⁴	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			OGÓŁEM
• Środki operacyjne										
Numer pozycji w budżecie	Środki na zobowiązania	(1)								
	Środki na płatności	(2)								
Numer pozycji w budżecie	Środki na zobowiązania	(1a)								
	Środki na płatności	(2a)								
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy operacyjne ⁵										
Numer pozycji w budżecie		(3)								
OGÓŁEM środki dla generalnej <....> dyrekcji	Środki na zobowiązania	=1+1a+3	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	Środki na płatności	=2+2a+3	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy

⁴ Rok N jest rokiem, w którym rozpoczyna się wprowadzanie w życie wniosku/inicjatywy.

⁵ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie w zakresie wprowadzania w życie programów lub działań UE (dawne pozycje „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

• OGÓŁEM środki operacyjne	Środki na zobowiązania	(4)	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	Środki na płatności	(5)	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
• OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy operacyjne		(6)								
OGÓŁEM środki na DZIAŁ <...> wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	=4+ 6	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	Środki na płatności	=5+ 6	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy

Jeżeli wpływ wniosku/inicjatywy nie ogranicza się do jednego działu:

• OGÓŁEM środki operacyjne	Środki na zobowiązania	(4)								
	Środki na płatności	(5)								
• OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy operacyjne		(6)								
OGÓŁEM środki na DZIAŁY 1 do 4 wieloletnich ram finansowych (kwota referencyjna)	Środki na zobowiązania	=4+ 6	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	Środki na płatności	=5+ 6	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy

Dział wieloletnich ram finansowych:	5	„Wydatki administracyjne”
--	----------	---------------------------

w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

		Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Począwszy od 2017 r.
DG: TAXUD						
• Zasoby ludzkie		0,254	0,762	0,762	0,762	0,762
• Pozostałe wydatki administracyjne		0,040	0,036	0,036	0,036	0,036
OGÓŁEM DG TAXUD		0,294	0,798	0,798	0,798	0,798

OGÓŁEM środki na DZIAŁ 5 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem środki na płatności ogółem)	0,294	0,798	0,798	0,798	0,798
--	--	-------	-------	-------	-------	-------

w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

		Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Począwszy od 2017 r.
OGÓŁEM na DZIAŁY 1 do 5 wieloletnich ram finansowych	środki Środki na zobowiązania	0,294	0,798	0,798	0,798	0,798
	Środki na płatności	0,294	0,798	0,798	0,798	0,798

3.2.2. Szacunkowy wpływ na środki operacyjne

- Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych

3.2.3. Szacunkowy wpływ na środki administracyjne

3.2.3.1. Streszczenie

- Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Począwszy od 2017 r.
--	----------	----------	----------	----------	----------------------

DZIAŁ 5 wieloletnich ram finansowych					
Zasoby ludzkie	0,254	0,762	0,762	0,762	0,762
Pozostałe wydatki administracyjne	0,040	0,036	0,036	0,036	0,036
DZIAŁ 5 wieloletnich ram finansowych – suma częściowa	0,294	0,798	0,798	0,798	0,798

Poza DZIAŁEM 5⁶ wieloletnich ram finansowych					
Zasoby ludzkie					

⁶ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie w zakresie wprowadzania w życie programów lub działań UE (dawne pozycje „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

Pozostałe wydatki administracyjne					
Poza DZIAŁEM 5 wieloletnich finansowych – ram suma częstkowa	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy

OGÓLEM	0,294	0,798	0,798	0,798	0,798
---------------	-------	-------	-------	-------	-------

3.2.3.2. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

- **X** Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Począwszy od 2017 r.
• Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)					
14 01 01 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)	0,254	0,762	0,762	0,762	0,762
14 01 01 02 (w delegaturach)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
14 01 05 01 (pośrednie badania naukowe)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
10 01 05 01 (bezpośrednie badania naukowe)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
• Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy) ⁷					
14 01 02 01 (AC, END, INT z globalnej koperty finansowej)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
14 01 02 02 (AC, AL, END, INT i JED w delegaturach)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
XX 01 04 yy ⁸	- w centrali ⁹	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	- w delegaturach	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
XX 01 05 02 (AC, END, INT - pośrednie badania naukowe)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
10 01 05 02 (AC, END, INT - bezpośrednie badania naukowe)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Inna pozycja w budżecie (określić)					
OGÓLEM	0,254	0,762	0,762	0,762	0,762

Wartości szacunkowe należy wyrazić w pełnych kwotach (lub najwyżej z dokładnością do jednego miejsca po przecinku)

14 oznacza odpowiednią dziedzinę polityki lub odpowiedni tytuł w budżecie

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów DG już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji

⁷ AC= pracownik kontraktowy; INT= pracownik tymczasowy; JED= młodszy oddelegowany ekspert AL= członek personelu miejscowego; END= oddelegowany ekspert krajowy.

⁸ W ramach pułapu na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne pozycje „BA”).

⁹ Przede wszystkim fundusze strukturalne, Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz Europejski Fundusz Rybacki.

generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Urzednicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	Obecny przydział pracowników do DG TAXUD nie uwzględnia faktycznie kwestii wspólnego systemu PTF i konieczne będą wewnętrzne przesunięcia. Główne zadania przydzielonych urzędników będą obejmować: opracowanie zagadnień technicznych związanych z praktycznym funkcjonowaniem podatku, tak aby wesprzeć proces negocjacji, monitorowanie późniejszego wdrożenia, przygotowanie interpretacji prawnych i dokumentów roboczych, udział w opracowywaniu aktów delegowanych dotyczących między innymi przepisów w zakresie unikania/zapobiegania nadużyciom, przygotowywanie, odpowiednio, postępowań w sprawie naruszeń itp.
--	---

3.2.4. *Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi*

- Wniosek/inicjatywa jest zgodny(-a) z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi.

3.2.5. *Udział osób trzecich w finansowaniu*

- Wniosek/inicjatywa nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

- Wniosek/inicjatywa jako taka nie ma wpływu finansowego na dochody. Jednakże, jeśli część wpływów z PTF miałyby być wykorzystywane jako zasoby własne, co spowodowałoby obniżenie części zasobów uzupełniających opartych na DNB pochodzących od uczestniczących państw członkowskich, miałyby to wpływ na strukturę źródeł dochodów.